

Abner Green.
Arkivyskupo Cushing
laikraštis.
Vlikas leis savąj.
Padėkit surasti Mažrimą.
Rašo R. MIZARA

Darbo Zmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Queens Apskrity \$8.00
Užsieniuose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ - LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 0-1827-1828

No. 8

★★★★

Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Sausio (Jan.) 11, 1952

★★★★

Metai 42-rieji, Dienraščio 34-tieji.

Abner Green, Amerikinio Komiteto Sveturgimiams Gintų sekretorius, jau paleistas iš kalėjimo.

Jis buvo nusmerktas šešioms mėnesiams kalėti dėl "teismo paniekimo" ir savo bausmę atliko Danbury, Conn., federaliniame kalėjime.

Mr. Green ir vėl stojo darban, vėl rūpinasi persekiojamųjų sveturgimių gynimu.

Šeštadienį, sausio 12 dieną, niujorkiečiai ruošia Abner Greenui sutiktuvių bankietą, kuriame šis kuklus, bet labai durtus vyras, papasakos tarp kitko, apie tai, ką jis patyrė už nelaisvės sienų.

★

Sveturgimių veikėjų gynimas yra vienas didžiųjų darbų.

Bet tasai darbas tegali būti sėkmingai atliktas tik organizuotai, tik veikiant bendrai čia gimiams ir sveturgimiams.

Neužilgo, naje, įvyks **Leono Pruseikos** byla Chicagoje; visuomenė privalo padėti jam gintis.

★

Bostone pradėjo eiti savaitraštis "Rytas" vieton "Darbininko", kurį pranciskoniškai pasigrobė.

Pranciskonių, kaip žinia, Bostono arkivyskupas Cushing neįleido į savo dieceziją, tad jie, pasiėmę Darbininką, atbėgo į Brooklyną.

Naujam laikraščiu redaguoti arkivyskupas Cushing paskyrė kunigą Edvardą Peleleivį, bene dipuka, o jo padėjėju — A. Kneizį.

★

Vokietijoje, ligi šiol buvo leidžiamas vienas savaitraštis — Tremtis. Dėl lėšų stokos savaitraštis buvo paverstas mėnesiniu.

Tuo pačiu kartu, kaip pranešama, Vlikas leis Vokietijoje savo laikraštį, kurį redaguosią J. Grinius, J. Grigolaitis ir A. Pauliukonis.

★

Vliką finansiniai palaiko "Tautos Fondas", kuriam aukos renkamos iš Amerikos lietuvių.

Nemaža pinigų Vlikui duoda ir Amerikos lietuvių taryba, kuri taipgi pasilaiko iš amerikiečių aukų.

Vliką valdo, klerikalai, su barzdyla kunigu Krupavičium priešakyje.

Kam tas laikraštis reikalingas?

Lietuvai šmeižti ir agituoti už naują pasaulinį karą.

★

Tysliavos laikraštį skaitome:

"Iš kur Vlikas suranda fondų šiam laikraščiu leisti?"

"Jei tas iš visuomenės suaukotų pinigų 'Lietuvos vadavimui', tai dėl to turėtų pirma pasisakyti plačiau mūsų visuomenė, kuri tuos pinigus auksia, ar ji nori, kad toks laikraštis būtų leidžiamas."

Kad ir negramatiškas sakinyss, o jis vis tik pasako teisybę.

Bet argi klerikalai su menševikais, kurie Vlikę sėdi, skaitysis su visuomene?

★

Kaž koks social-demokratas Zamžickas, gyvenęs Anglijoje, rašo Keleivįj "atvirą laišką" iškodamas kaž kokio Mažrimo Girdi:

"Jei tamsta, p. Mažrimai, nepadarysi to, ko aš prašau, tai būsiu priverstas laikyti tamstą vienu iš buvusiųjų geštapo bendradarbių ir tuo pačiu parodyti mūsų visuomenei kokių negarbingų pasidūnų žmonių turime mūsų emigrantų tarpe."

Vadinasi, jei Mažrimas at-

PREZ. TRUMAN RAGINA JUNGŲ VALSTIJAS DAR SPARČIAU GINKLUOTIS

Perša dar padidinti taksus; siūlo taisyti tūlus įstatymus

Washington.—Prez. Trumanas saus. 9 d. davė Kongresui pranešimą apie padėties šalįje. Pasakojo, kad grėsia "labai tikras" naujo pasaulinio karo pavojus; todėl ragino Jungtines Valstijas dar smarkiau ginkluotis prieš Sovietų Sąjungą. O tam reikės dar padidinti taksus, sakė prezidentas.

Kartu jis ragino nesigailėti pinigų "laisviesiems" kraštams remti prieš komunizmą. Pageidavo, kad republikonai ir toliau veikty išvien su demokratais užsieninėje politikoje.

Kiti pasiūlymai

Be to, Trumanas siūlė: Pataisyti Tafto-Hartley'o įstatymą, vartojamą prieš darbo unijas ir streikus. Jis jau nereikalavo panaikinti šį įstatymą. Padidinti senatvės pensijas 5 doleriais per mėnesį.

Kodėl suiro Belgijos ministrų kabinetas

Brussels, Belgija. — Sugriuvo Belgijos ministrų kabinetas, vadovautas kataliko premjero Josefo Pholieno.

Kabineta parbloškė didėjanti pragyvenimo brangėnė ir karinės išlaidos. Dėl to sukilo ir patys Pholieno partijos atstovai seime — socialiai krikščionys (katalikai). Jų yra keturiais daugiau negu pusė seimo narių.

Pholienas pripažino, kad Atlanto kraštų sąryšis uždėjo didelę sunkenybę Belgijai. Sąryšis verčia per daug pinigų išleisti ginklavimuisi prieš Sovietų Sąjungą.

Svarstoma, ar siųst jankius į Vietnamą ir Malają

Washington.—Amerikos, Anglijos ir Francijos generalų štabų vadai tariasi, kaip išvien kovoti prieš "komunizmą" pietiniais rytinėje Azijoje.

Svarstoma, kad gal reikės siųsti amerikonių kariuomenę talkon fraučuzams prieš Vietnamo liaudininkus ir anglams kare prieš Malajos patrijotus.

likis Zamžickui kaž kokią paslaugą, tai Zamžickas neskelbs, kad Mažrimas buvo geštapininkas, o jei neatliks — skelbs!...

Tai dora! Mažrimų Amerikoje yra daug, bet jie čia "demokratų". O tie, kurie žino apie jų praeitį, tyli!

Valdžios lėšomis remt farmerius, kad jie gautų gana aukštas kainas už savo produktus.

Ivesti teisingą samdą darbuose, neskriaudžiant žmonių dėl jų tautybės, spalvos ar religijos.

Pasąlint neteisingsus žmones iš valdžios.

Tuzinai Amerikos karo laivų lankosi Ispanijoje

Madrid, Ispanija. — Atplaukė 36 kariniai Amerikos laivai, sakoma, "pareikšti gera valią Ispanijai." Jie, pasiskirstę grupėmis, "svečiuojasi" šešiuose Ispanijos uostuose.

Amerikos laivyno komandieriai apžvalginėja tinkamiausius Ispanijos uostus kaip karines sau stovyklas. Ispanijos valdovas, Franko sutiko duoti Amerikai karines laivyno ir lėktuvų stovyklas mainais už piniginę paramą.

Amerikonai belaisviai kreipėsi į J. Tautas

Paryžius. — Amerikonai ir jų talkininkai belaisviai vėl atsisaukė iš Šiaurinės Korėjos ir Jungtinių Tautų seimą, prašydami sustabdyti amerikinių karą Korėjoje.

Sovietų delegatui Višinskui pareikalavus, atsisaukimas buvo padalinęs visų 60 tautų delegacijoms.

Atsisaukimą pasirašė 9 amerikonių ir anglai belaisviai, kaip Belaisvių Tautos Komiteto atstovai.

Audroje dingę 45 Amerikos jūreiviai

Seattle, Washington. — Lėktuvai ir laivai ieško 45 amerikinių jūrininkų. Jie sušoko į vandenyną nuo prakiurusio prekinio "Pennsylvania" laivo, už 465 mylių į vakarus nuo Kanados.

Audra praardė 14 pėdų ilgio spragą laivo šone. Alma vidun vanduo. Manoma, nuskęs laivas.

BANKININKAS — NAUJAS VALDŽIOS PASKOLŲ VIRŠININKAS

Washington.—Prez. Trumanas paskyrė Detroito bankininką H. A. McDonaldą administratorium valdinės Reconstruction Finansų Korporacijos vieton pasitraukusio W. Stuardo Symingtono.

Kai kurie buvusieji tos įstaigos valdininkai tapo pavaryti todėl, kad ėmė išabejotinių biznių kyšius ir už tai išgavo jiems paskolas.

Amerikiečių ir korėjiečių komisija studijuoja kulkos šukes, kurios buvo rastos mieste Kaesonge. Buvo pripažinta, kad Amerikos lėktuvas atlekė ir apšaudė tą miestą, kuris buvo paskelbtas neutrališku.

BENDRAS CHURCHILLO IR TRUMANO PAREIŠKIMAS

Washington.—Prez. Trumanas ir Anglijos premjeras Churchillas išleido bendrą pareiškimą apie slapta laikytus savo pokalbius.

Pareiškimas, tarp kitko, sako, kad:

Jungtinės Valstijos ir Anglija sujungs jėgas "taikai išlaikyti" ir vykdys vieningą politiką prieš komunizmą Europoje, Viduriniuose Rytuose ir Azijoje.

Jeigu amerikiniai bombonešiai darys karo žygius iš stovyklų Anglijoje, tai pirma turės gauti Anglijos sutikimą.

(Anglija yra davus Amerikai stovyklas, iš kurių amerikiniai lėktuvai galėtų nešt atomų bombas prieš Sovietų Sąjungą.)

mašas ir Anglijos premjeras Churchillas išleido bendrą pareiškimą apie slapta laikytus savo pokalbius.

Pareiškimas, tarp kitko, sako, kad:

Jungtinės Valstijos ir Anglija sujungs jėgas "taikai išlaikyti" ir vykdys vieningą politiką prieš komunizmą Europoje, Viduriniuose Rytuose ir Azijoje.

Jeigu amerikiniai bombonešiai darys karo žygius iš stovyklų Anglijoje, tai pirma turės gauti Anglijos sutikimą.

(Anglija yra davus Amerikai stovyklas, iš kurių amerikiniai lėktuvai galėtų nešt atomų bombas prieš Sovietų Sąjungą.)

mašas ir Anglijos premjeras Churchillas išleido bendrą pareiškimą apie slapta laikytus savo pokalbius.

Pareiškimas, tarp kitko, sako, kad:

Jungtinės Valstijos ir Anglija sujungs jėgas "taikai išlaikyti" ir vykdys vieningą politiką prieš komunizmą Europoje, Viduriniuose Rytuose ir Azijoje.

Jeigu amerikiniai bombonešiai darys karo žygius iš stovyklų Anglijoje, tai pirma turės gauti Anglijos sutikimą.

(Anglija yra davus Amerikai stovyklas, iš kurių amerikiniai lėktuvai galėtų nešt atomų bombas prieš Sovietų Sąjungą.)

mašas ir Anglijos premjeras Churchillas išleido bendrą pareiškimą apie slapta laikytus savo pokalbius.

Pareiškimas, tarp kitko, sako, kad:

Jungtinės Valstijos ir Anglija sujungs jėgas "taikai išlaikyti" ir vykdys vieningą politiką prieš komunizmą Europoje, Viduriniuose Rytuose ir Azijoje.

Jeigu amerikiniai bombonešiai darys karo žygius iš stovyklų Anglijoje, tai pirma turės gauti Anglijos sutikimą.

(Anglija yra davus Amerikai stovyklas, iš kurių amerikiniai lėktuvai galėtų nešt atomų bombas prieš Sovietų Sąjungą.)

mašas ir Anglijos premjeras Churchillas išleido bendrą pareiškimą apie slapta laikytus savo pokalbius.

Pareiškimas, tarp kitko, sako, kad:

Jungtinės Valstijos ir Anglija sujungs jėgas "taikai išlaikyti" ir vykdys vieningą politiką prieš komunizmą Europoje, Viduriniuose Rytuose ir Azijoje.

Jeigu amerikiniai bombonešiai darys karo žygius iš stovyklų Anglijoje, tai pirma turės gauti Anglijos sutikimą.

(Anglija yra davus Amerikai stovyklas, iš kurių amerikiniai lėktuvai galėtų nešt atomų bombas prieš Sovietų Sąjungą.)

JUNGŲ TAUTŲ SEIMO KOMITETAS ATMETĖ VIŠINSKIO SIŪLYMĄ PASKUBINT PALIAUBAS KORĖJOJ

Bet sutiko, kad Saugumo Taryba švelnintų tarptautinius ginčus

Paryžius. — Sovietų delegatas Andrius Višinskis siūlė suaukti nepaprastą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos susirinkimą dėl dviejų reikalų:

1. Pagreitinti paliaubų darymą Korėjoje ir

2. Švelninti santykius tarp Amerikos ir kitų valstybių, iš vienos pusės, ir Sovietų Sąjungos, iš antros.

Amerikonų vadovaujama dauguma politiniame Jungtinių Tautų seimo komitete atmetė Saugumo Tarybos kišimąsi į paliaubų klausimą, bet vienbalsiai užgyrė antrąjį sovietinio pasiūlymo punktą — suruošt specialią Saugumo Tarybos susirinkimą, kuris turėtų vesti linkui tarptautinės santalkos ir draugiškumo.

Politisinis komitetas kartu priėmė ir Višinskio įvadą į pasiūlymą.

Maskva.—Vyriausio Sovietų laikraščiai Pravda ir Izvestija rašo, jog tai yra Sovietų laimėjimas, kad politinis Jungt. Tautų seimo komitetas užgyrė pasiūlymą suaukti nepaprastą Saugumo Tarybos susirinkimą santykiams gerinti tarp vakarinių valstybių ir Sovietų.

Auriol, pagaliaus, pakvietė katalikų vadą Geo. Bidaultą, pirmiau buvusį premjerą, ir šis apsiėmė.

Bidaultas mėgins suorganizuoti sudėtinį ministrų kabineta iš katalikų ir kitų dešiniųjų.

Jau 104,084 amerikonių nukentėjo Korėjos kare

Washington. — Valdžia saus. 9 d. paskelbė, jog amerikonių per mūsų korėjiname kare nukentėjo viso 104,084 sekamus nuostolius:

Užmušta 15,950, sužeista 75,374, be žinios dingo 12,760.

Per savaitę nuo pereito oficialio pranešimo tokie amerikonių nuostoliai padaugėjo 345-kiais.

Portugalijos valdžia areštuoja oficerius

Lisbon, Portugalija. — Fašistinė Portugalijos valdžia suėmė 6 buvusius armijos bei laivyno oficerius ir 3 kitus asmenis. Sako, jie suokalbavo nuversti valdžią.

Izraelis prašo iš Amerikos 126 milijonų dolerių

Washington. — Izraelis prašė 126 milijonų dolerių iš Amerikos fondo svetimiams kraštams stiprinti prieš komunizmą.

Washingtono valdininkai lemia, kad Izraelis gaus tikrai dalį prašomų pinigų.

Uruguayuje, Pietų Amerikoje, sausio 9 d. karščiai siekė 102 laipsnius.

ORAS.—Nešalta, daliniai apsiniaukę.

Egiptėnai nukovė viso 25 anglus

Moaskar, Egiptas. — Anglų komanda pranešė, kad egiptėnai nužudė viso 25 anglus karius bei policininkus nuo to laiko, kai Egiptas nutarė išvyti anglus iš Suezio kanalo ruožto.

Egiptėnai vėl užpuolė anglus ties Abu Suver. Anglai gindamiesi vartojo šarvuotus automobilius ir patrankas. Egiptėnai nukovė vieną anglų oficerių ir vieną kareivį. Nepranešta, kiek anglai padarė nuostolių egiptėnams.

Pati sykių su vyro meiluže nubaudė tą "latrą"

Cleveland, Ohio. — Andrius O'Conke, automobilių taisyso mechanikas, 31 metų amžiaus, yra vedęs ir penkių vaikų tėvas, bet jis lytiškai šmugeliavo su gyvanašle Mare Virziene ir dar su 17-metinė mergaite Dorise Ash.

Gyvanašlė, pagaliaus, atėjo pas O'Conkės pačią; pasakė, kad jis "apgaukinėja" tave ir mane; taigi einame abidvi užklupti jį pas tą mergšę.

Tad jodvi vėlai naktį nuėjo į mergaitės kambarį ir užtikio O'Conkė ant jos lovos. O'Conkienė drožė jam per galvą rankiniu krepšeliu, o Virzienė ėmė šaudyti iš revolverio ir suvarė keturias kulkas į tą "svetimos moterninką." Bet nė viena kulka nebuvo mirtina.

O'Conke tapo nuvežtas į ligoninę, o jo pati, gyvanašlė ir mergšė areštuotos.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secy-Treasurer WILLIAM CHAPLES
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six mos. \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1879.

ANTROJI 82 KONGRESO SESIJA

82-rasis KONGRESAS susirinko antrojo sesijon. Siemtinė Kongreso sesija, skelbia tūli, "kurie žino", gali būti visiškai bergėdžia, kadangi kiekvienas Kongreso narys galvos daugiausiai tik apie rinkimus, įvykšiančius rudenį.

Sie metai—prezidentiniai metai. Siemet bus renkami visi žemesniojo buto nariai, siemet bus renkamas trečdalis senato narių.

Kiekvienas Kongreso narys, kurio tarnybos terminas siemet baigsis, norės, kad juo greičiau Kongreso sesija baigtųsi, kad juo greičiau jis galėtų grįžti į namus ir ten vartyti propagandą už savęs išrinkimą.

82-rasis Kongresas—labai prastas Kongresas, nepasakius aštriau. Gero jis kol kas nieko neatliko, o blogo—daug. Abejojame, ar jis atliks ką nors žmonėms gero ir šioje sesijoje.

Bet kadangi siemet yra rinkiminiai metai, tai Amerikos žmonės, jei tik jie apsišviesinti ir griežtai reikalauja, galėtų priversti Kongresą atlikti ką nors gero.

Kas svarbu? Ką gero Kongresas turėtų atlikti tuojau, šioje sesijoje?

Be kitų darbų, Kongresas šioje sesijoje turėtų—

Atmesti Taft-Hartley įstatymą.

Atmesti Smitho įstatymą.

Atmesti McCarran įstatymą.

Tai įstatymai, kurie kerta Amerikos žmonėms smūgi po smūgiu; tai įstatymai, tarnaujantys išnaudotojams, bet ne kraštui.

Jei tik Amerikos žmonės pradėtų griežtesnę kovą, jei tik jie ryžtingai ir vieningai pareikalautų tuos įstatymus atmesti, tai Kongresas, žinodamas, kas laukia jo rudenį, turėtų jų reikalavimus išlausyti.

Taip turėtų būti padaryta!

UNIJA NUBAUSTA

AUKŠČIAUSIAS ŠALIES TEISMAS praėjusį pirmadienį paskelbė savo sprendimą, kad Longshoremen's and Warehousemen's Unija, kurios prezidento pareigas eina Harry Bridges, sumokėtų Juneau Spruce korporacijai (Alaskoje) \$750,000!

Tai didelė pinigų suma, daranti darbo unijai baisią žalą.

Darydamas tokį sprendimą, teismas vadovavosi Taft-Hartley įstatymu. Vadinasi, teismas užgyrė ir tą Taft-Hartley įstatymą skirsni, pagal kurį samdytojai gali visai sunaikinti darbo unijas.

Paminėtoji kompanija veikia Alaskoje,—tai medžio apdirbimo kompanija. Ji savo produktus gabeno laivais į Jungtines Valstijas ir Kanadą. Longshoremen's unija yra laivakrovių unija, todėl ji reikalavo, kad medžias į laivus krauti būtų pavesta laivakroviams, priklausantiems jai. Tai kompanija atsisakė padaryti, tuomet unija pastatė savo pikietininkus. Per tūlą laiką kompanija negalėjo išgabenti savo produktų dėl pikieto. Tada dalykas atsidūrė teismui,—iš žemesniojo jis pasiekė aukščiausįjį.

Na, ir teismas tarė savo žodį! Longshoremen's unija nepriklauso nei CIO nei ADF—nepriklausoma unija. Tačiau tai, kas dabar atsitiko jai, rytoj gali atsitikti bet kuriai kitai darbininkų unijai. Visą tai privalo išjudinti kiekvieną unijistą ir neunijistą kovon prieš patį įstatymą.

Reikia apjungti visos organizuotų darbininkų jėgos ir pareikalauti Kongreso, kad jis atmestų Taft-Hartley įstatymą. Kitaip bus bloga.

"NAUJA ŠLUOTA" PHILADELPHIJOJ

PHILADELPHIJOJ prieš keletą dienų buvo prisaidintas naujas miesto galva, naujas majoras. Juo yra 50 metų amžiaus Joseph Sill Clark, Jr. Jis yra demokratas.

Per 67 metus šį didmiestį valdė republikonai. Įsivyravo negirdėta korupcija, graftas, nepaisymas visuomenės reikalų. Miesto gatvės apleistos, miesto gyventojų reikalai paneigti, nes republikonų mašinai terpėję tik tai, kaip daugiau sau į kišenę visuomenės pinigų susižerti.

Dėl to praėjusį lapkričio mėnesį Philadelphiajos žmonės išsirikino majoru demokratą, manydami, kad jis bus švaresnis.

Žiūrėsim, kaip "naujoji šluota" šluos. Mes, tačiau, netikime, kad ji bus efektyvi, nes visi matome, kaip šeiminkauja demokratai Washingtone, kaip šeiminkavo demokratai ūlas, Mr. O'Dwyeris, New Yorke, kaip šeiminkauja demokratai politikieriai kituose miestuose. Ne, bet palauksime, pamatysime!

Kas Ką Rašo ir Sako

MAŠINOS GADYNĖ IR NELAIMĖS

Kanadiškas Liaudies Balsas rašo:

Juo toliau žengiamė į mašinų gadinę, tuo daugiau nelaimių matome. Nelaimės dirbtuvėse, nelaimės kasyklose, nelaimės jūrose, nelaimės ore. Štai tik pabaigoje 1951 metų įvyko kelios didelės nelaimės ore, nusinešdamos dešimtis brangių gyvybių. Kasyklose žuvo 119 angliakasių. Buvo daug nelaimių ant kelių, ant geležkelių. Laikraščiu puslapiui išmarginti nelaimių ir plėšimų aprašymais.

Rodosi dabar, kada žmogus vis daugiau pasijungia įvairių mašinų, įvairių įrankių, palengvinančių darbą, žmogus turėtų būti labiau apsaugotas nuo visokių nelaimių. To nėra. Kodėl? Galima rasti tik daug priežasčių, bet viena iš jų yra pati stambiausia. Tai skubotumas.

Šiandien žmogus gyvena audringai gyvenimą. Jis verčiamas skubėti kiekvieną momentą. Jis skuba eidamas į darbą ir iš darbo. Jis skuba valgydamas. Jis skuba važiuodamas mašina, skubdamas orlaiviu. Ypač skubotumo sistema nuolat auga Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje.

Bankieriai ir fabrikantai, kurie nustato tempą, turi armijas žmonių, kurie tyrinėja ir apskaičiuoja darbo tempus. Jie išdirba grafas, kiek darbininkas turi sugauti laiko padaryti prekę, kiek jam laiko yra reikalinga dėl pietų ir tt. Jie apskaičiuoja, kiek orlaiviai turi panešti krovinių ir žmonių, kiek galima pakrauti, į vagoną, ir trok. Siekdami kuo daugiau pelno, jie stengiasi sunaudoti kiekvieną minutę, kiekvieną kampelį, kiekvieną lašelį žmogaus energijos. Tas viskas padaro žmogų mašina, kuri turi veikti be mažiausių trūkumų.

Aišku: ne mašinos kaltos dėl daugybės žmonių gyvybių praradimo, o išnaudotojų — samdytojų godumas.

AR PABĖGS NUO KAPITALIZMO?

Praėjusių metų gruodžio 28 d. kunigų Draugo korespondentas Londone K. Obolėnas rašo: "Anglijoje prasidėjo nedarbas. Lietuviai linke keltis kitur."

Korespondentas nurodina, kad vien tik Lancashire ir Yorkshire srityse tekstilės pramonėje jau 30,000 darbininkų "neteko darbo arba dirba nepilną laiką."

Nedarbas yra skaudžiai palietęs ir drabužių gamybos šaką Anglijoje. Prieš Kalėdas Londone buvo per 30,000 registruotų drabužių gamintojų bedarbių.

Toliau skaitome: "Drabužių gamybos ir audimo pramonėje pasireiškęs nedarbas yra didesnio masto, tuo tarpu baldų pramonė seniai negaluoja ir gyvena perprodukcijos arba gaminių rinkos stokos krizę. Galimas dalykas, kad prasi-dėjęs nedarbas ir ilgiau užtruks, nes pagerėjimo perspektyvų dar nematyti..."

Iš kur šita nedarbo epidemija Anglijoje plėtojasi? Kur nedarbo priežastis? Tas pats Obolėnas atsako. Priežastis yra "ūkinė, kuri kilo dėl drabužių paklausos sumažėjimo... trūksta pirkėjų viduje ir užsieniuose. Viduje pirkėjas susilauko pirkęs nepajėgdamas drabužių pirkti dėl aukštos

Jiems pelnai pirmoje vietoje, o žmonių gyvybė — antraeilinis arba net trečiaeilinis dalykas!

PARAŠĖ APYSAKA

Vilnijs praneša:

S. J. Jokubka parašė apysaką iš Brazilijos lietuvių gyvenimo. Greitu laiku apysaka pasirodys "Vilnies" skiltyje.

Pirmasis, per "Vilnies" skiltis perleistas Jokubkos kūriny-raportas apie visos J. Jokubkų šeimos kelionę Brazilijon ir gyvenimą toj šalyj buvo labai prielankiai įvertintas šio dienraščio skaitytojų.

SMARKUS VYRAS!

Viename laikraštyj skaitome tūlo žmogaus tokį raštelį:

Vieną vakarą užvykau pasižiūrėti į netoliese esantį "Lietuvių Klubą." Ten radau keleto lietuvių. Čia mane supažindino su vienu Amerikoje gimusiu lietuviu. Jis buvo labai mandagus ir pasipasakojo, kad esąs mašinų specialistas ir uždirbęs per 5 dienas savaitėje po 180 dolerių ir turįs apmokamas šventės ir atostogas. Iš tikro savo uždarbio, jis esąs įsigijęs dvejus namus ir daugybę baldų. Nors jis buvo gimęs Amerikoje, bet lietuviškai kalbėjo gerai. Už jo darbštumą ir lietuviškos kalbos gražaus akcento išlaikymą, aš jį pagyriau. Tuo jis rodė didelį pasitenkinimą.

Ta proga aš jam pasiūliau užsiprenumeruoti lietuvišką laikraštį, kuris tekauuojąs vos kelis dolerius ir metus. Tuomet jo balsas keistai susivirpėjo ir jis man užsakė: "Aš skaitau pinigus, o ne laikraštį."

Taip, taip, tokių esama. Tai produktas mūsų "laisvojo verslo" sistemos. Tai žmonės, kuriems doleris — dievas. Ar ne to gi moko radijas, komercinė spauda?!

Miami, Fla.

Bombininkų sezonas

Sausio 1 dieną, pažvelgus į vietinę spaudą, mes matome tikrus oro ir gamtos stebuklus. Colorados kalnuose temperatūra 25 laipsniai žemiau nulio. O Michigan, Ohio, Wisconsin, ir kitose valstijose šalčiai, pūgos, sniegai su lietumi, kruša, vargina žmones, daug gyvasčių žūna. Bet pas mus, saplėtoj Floridoj tikra vasara, oras šiltas, naujų metų išvakarėse temperatūra buvo 78 laipsniai. Ta proga King Orange Jamboree pareigūnų buvo surengta 18-ta šauni paroda pasitikimui naujų metų, senų vargų. Dalyvavo 24 benai-kapelijos, — apart vyriškos litės, parodavo įvairiai išsiuopusios gražuolės panelės, didžiulioje aukštesniųjų mokyklų studentės, priskaityta 724 širdukės. Visos jos demonstravo įvairiausio kalibro majestotiškai išpuoštais gučiais, — karikatūrom veizmais, kaip kad ir anais kitais metais. Maršavo nuo Flagler gatvės Biscayne bulvaru, kur buvo pribudavota del publikos sėdynių iš lentų per kelis skersgatvius, žinoma, ne už dyką. Paroda užsitęsė vieną valandą ir 35 minutes. Žmonių, vietinių ir svečių turistų, apskaitliuota maž daug trys šimtai tūkstančių. Pavėlavusiems su auto mašinomis buvo daug vargo dasigrūsti iki pamatymui parodos.

Kadangi mes floridiškiai turime visokių sezonų, tai yra žieminių, vasarinių, ir rudėninių nekviestų uraganų, tai pastarojuoju laiku, kaip yla iš maišo, išlindo naujas sezonas, tai yra bombininkų sezonas, ne keno kito rengiamas, kaip tik ku kluks klaniškių chuliganų krekerių su neapykanta ir žvėriškumu prieš negrus, žydus ir katalikus. Tiktai pora bombų buvo prastai užtaisyta, kurios nesprogo, kitos visos išsprogdintos su perkūnišku trenksmu, padarant daug žalos. O paskutinė bomba užmušė negrų vadą, Harry Moore, ir sunkiai sužeidė jo žmoną mokytoją, Harrietą, pusiau suardant jų namą Mims, Fla. Stebėtis reikia, ką bloga bombininkams, padarė Rymo katalikai, kurie yra taip paklusnūs dievui ir visai valdančiajai klasei, ypač mūsų klero-katalikai pasižymi organizavime pikietį prieš progresyviškus koncertus ir piknikus. O čia, va, Miames mieste, ėmė ir padėję dinamito bombą prie pat durų šv. Petro ir Povilo bažnyčios. Bet, matyt, dievo susimulta, nes bombos, padėjėjui arbusas negerai veikė ir užtaisyta bomba nesprogo.

Valdžia ketina mirčiai baust bombų deliotojus. Apart to, skiriamas stambios sumos pinigų tam, kas nurodys ir išduos bet kurį bombininką, nes suradus siūla, atsiarstų ir kamuolys. Kokiom pirštinitėm valdžia juos čiuptų? Gal ir nepaglostytų, atsižvelgiant

su pramone ir darbais? Taigi, ne vien tik Anglijos kapitalizmas brenia į nedarbo bėdas. Ir mes jau esame pradėję bristi. Ir mūsų kapitalizmas jau negaluoja.

Tai kur gi bebėgs tie pabėgėliai iš Anglijos? Svarbus klausimas. Kapitalizmas jiems sudaro liepto galą. Nuo socializmo jie pabėgo ir jį keikia. Nebėra vietos... Štai kokia perspektiva.

Kas kita su tais, kurie nebėgo nuo socializmo. Nei Lietuvoje, nei kurioje kitoje socialistinėje šalyje niekam nė į galvą neateina nedarbo baimė. Ten nedarbas negali būti. Nedarbas yra ekonominė beprotystė. Socializmas jos nepripažįsta ir nepažįsta.

Amerikonas

į tai, kaip tos žuvukės būtų stambios. Kurį nors dieną turės pakliuti į Dėdės Samo užmestą tinklą.

Prieš trejus metus mūsų mieste barbariai pusėtinai gerai uždarbiaudavo ir darbai būdavo lengvai gaunami. Bet per tuos trejus metus labai daug privažiavo barzdaskučių iš šiaurinių valstijų. Teisybė, Floridos kvotiniai laisnes gauti pusėtinai sunkūs, tačiau kas mokinasi, studijuoja, tai ir kvotinus-egzaminus išlaiko. Toki naujai iškepti barbariai atsidaro naujas barberų šapas. Kaip kur ant kožnos skersgatvio po kelias barbernes atsidaro, na ir reikia šaukia, kad nėra biznio. Kožnas nori barberne parduoti, dar ir su uždarbiu. Tikras triubelis, kad niekas neperka. Kiti gudruoliai atvažiuoja tiktai žiemą praleisti, o turėdami laisnės, zuja — lenda bile kur, kad ir už kelius dolerius sėdi šapoje per dienas. Už tai vietiniai barbariai darbininkai pasitusiai nenekčia tokios rūšies svečių barberių, kurie jų uždarbius pusėti-

nai apkapoja, o sulaukus pavasario, pranyksta, palikdami vietinius kepitins per vasarą po karšta saulute.

V. J. Stankus

IŠ LIETUVOS

Choreografinių kolektyvų vadovų mokymas

Vilniuje pradėjo veikti seminaras meninės saviveiklos choreografinių kolektyvų vadovams. Seminaro dalyviams skaitomos paskaitos iš lietuvių tautinių šokių istorijos, choreografijos teorijos, šokio kompozicijos ir kitų dalykų. Seminaro dėsto Lietuvos TSR Valstybinio liaudies dainų ir šokių ansamblio vyriausiasis baletmeisteras premijos laureatas J. Lingys. Lietuvos Valstybinio operos ir baletų teatro baletmeisteras V. Grivickas ir kiti šokių meno meistrai.

Washington. — Demokratas kongresmanas Carl Vinson siūlys 10 procentų pakelti algas visiems ginkluotųjų jėgų nariams.

Federalinis medijatorius Cyrus S. Ching (viduryje) kalbasi su United Steelworkers unijos prezidentu Philip Murray (dešinėje) ir U. S. Steel Corp. vice-prezidentu John A. Stephens. Jis bando uniją ir plieno trus-tą sutaisyti dėl naujo kontrakto. Kol kas jo pastangos nedavė pasėkų. Tiesa, prezidentui pareikalavus, unija nutarė plieno darbininkų streiką atidėti, bet jeigu greitoje ateityje nebus iš plieno kompanijų nusileidimo, streiko grumojimas bus panaujintas.

Žinios Laisvės Reikalais

Tolimieji vakarai puikiai atsiliepia į spaudos palaikymo reikalą. Prašome pasiskaityti jų skambų laiškelį:

"Laisvės Administracijai Gerbiamejii!

Prisiunčiame čekį už \$20.00. Tai yra auka, kurią sudėjome pas gerbiamus Karosus per Kalėdas. Viso buvo suaukota \$40. Bet padalinome per pusę Laisvėi ir Vilniai. Kas auکوjo; pranešime vėliau korespondencijoje.

Su geriausiais linkėjimais jums visiems nuo mūsų iš Californijos, Violet Taraškienė"

Progai pasitaikius pasilinksinti, paužti, yra reikalinga. Visada nuobodžiaudamas žmogus pasidaro beviltis. Tačiau apšvietos reikalą visur ir visada reikia turėti mintyje. Californiečiai tą puikiai supranta ir besilinksmindami gausiai apdovanojo savo dienraščius.

Daugiau finansinės paramos gavome nuo sekamų Laisvės patriotų:

J. O. Swingle, Bristol, Conn. \$4.00
Mary Pious, Port Jefferson, L. I., N. Y. 3.00
Dom. Pocius, Rockville, Conn. 3.00
J. Sadauskienė, Brooklyn, N. Y. 3.00
V. Bovinas, Brooklyn, N. Y. 3.00
Farmers iš Delaware valstijos 3.00
Laisvės rėmėjas, Dedham, Mass. 3.00
Jonas Zulis, Hyde Park, Mass. 3.00
M. Kazlauskas, So. Boston, Mass. 3.00
A. Gustaitis, Brooklyn, N. Y. 2.00
M. Ahukonis, Brooklyn, N. Y. 1.00
K. Sungaila, Brooklyn, N. Y. 1.00

Labai graži parama dienraščiui. Širdingiausiai dėkojame visiems aukojusiems ir džiaugiamės jūsų apšvietos branginimu.

Jau laukiame žinių, kas iš kur rengiasi atvykti į Laisvės bendrovės dalininkų konvenciją, kuri įvyks sausio (Jan.) 27 d., Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Po konvencijos bus banketas ir šokiai. Išanksto rengimės tai puikiai iškilmei. Ypač didžiojo New Yorko apylinkė, New Jersey ir Long Island turėtų skaitlingai dalyvauti. Ant kiek kryžikiai stengiasi mūsų dienraščiui pakenkti, ant tiek mes turime bruzdėti apsigynimui nuo jų pikty užmačių.

Banketo bilietai jau platinami. Prašome visų išanksto įsigyti bilietus. Kaina \$3.00.

Laisvės Administracija

2 pusl.—Laisvė (Liberty)—Pentadien, Sausio-Jan. 11, 1952

Pačiam daktarautis naujais vaistais būna pavojinga

Pajuto žmogus sunkumą galvoje, sučiudė ar paprastai sutvėrė, ir bėga į artimąją vaistinę. Duokite jam naujųjų stebėtinųjų vaistų — aureomycino, terramycino, chloromycetino ar kitų vadinamųjų antibiotinių gyduolių.

Gal žmogui prasidėjo sloga, influenza arba tik šuntvė pakilo ant kaklo, o gal kas rimtesnis. Vis tiek jis tikisi pats išsigydyti "stebuklingaisiais" vaistais, rydamas jų piliules.

Taip ant greitųjų patys daktaraujasi milijonai amerikiečių, ir dažnai pakenkia savo sveikatai.

Jau surasta, kad minimieji vaistai gali sukelti tūlas ligas, jeigu jie saivališkai vartojami.

Dr. Sylvan D. Manheim kreipia dėmesį ypač į vieną tų ligų — mėslišarnės bei išėinamosios atvaros sugedimą. Apie tai jis rašo New Yorko Valstijos Medicinos Žurnale, kad:

Nuo aureomycino, terramycino ar chloromycetino naudojimo atsiranda kraujavimas, įkvyrus niežėjimas, peršėjimas ir skausmai mėslišarnėje ir išėinamojoje atvaroje.

Kartais atsiveria tuose organuose žaizdos ir prireikia operacijos.

Dr. Manheim tēmijo newyorkinėse ligoninėse šimtą sergančiųjų mėslišarnės ir išėinamosios ligomis. Tai buvo asmenys nuo 6 iki 70 metų mažiaus.

Pasirodė, kad 59 iš to skaičiaus pirmiau niekuomet nesirgėdavo tokiomis ligomis. Jų mėslišarnė bei išėinamoji sugedo tiksliai po to, kai jie pradėjo gydytis tais vaistais.

Kiti gydytojai jau pirmi keliolikos mėnesių surado, kaip tie vaistai gadina mėslišarnę ir išėinamąją atvarą.

Urvinis vyras buvo geras material

Amerikietis gamtamokslininkas Michael Fry parašė knygą "A Kind Word for the Caveman" (Mandagus žodis apie Urvinį žmogų). Jis parodo, kaip melagingai buvo iki šiol piešiami laukiniai senovės vyrai, ypač urvų gyventojai.

Buvo ir tebėra pasakojama, būkurvinis vyras grobdavo moteris, per prievartą tempdavo jas į savo urvą, o jeigu kuri nenorėdavo pasiduoti, tai jis, mušdamas pagaliu, ją suvaldydavo.

Iš tikrųjų gi urvinis vyras mandagiai elgdavosi su moterimis, mylėjo savo šeimą, buvo prisirišęs prie žmonos ir maloniai auginavo vaikus.

Tai Michael Fry atrado, tyrinėdamas atsilikusias, laukines tautes tolimuose Australijos ir aplinkinių salų užkampuose. Tos tautos tebegyvena panašiai, kaip anų laikų urviniai žmonės.

ra, kuomet žmonės patys jais daktaraujasi. Daktaro Manheimo tyrimai dabar tiksliai patvirtino tuos atradimus.

Kokių būdu aureomycinas ir kiti anti-biotiniai vaistai sukelia tokias ligas, tātai dar neišaiškina. Bet dr. Manheim nužiūri, kad jie žudo naudingąsias bakterijas, esamas sveikoje mėslišarnėje ir aplink išėinamąją. O sunaikinus sveikąsias bakterijas, taip ir atidaroma kelias ligoms.

Dr. Manheim kartu surado, kad surūgęs pienas ar masliņkos (pasukos) tarna nauja gydymui mėslišarnės ir išėinamosios, kurios buvo sužalotos per saivališką daktaravimąsi antibiotiniais vaistais.

N. M.

"Grinorius" prie taipraiterio

Viena brooklynietė, mokykloje išsilavinus rašomąją mašinėlę rašyti, nežiūrint į savo pirštus, kritikuodavo vyrą, kad jis tik "vienu pirštu mašinuoja, kaip grinorius."

Vyras nusitarė įrodyti, kad "ne grinorius." Pradėjo kasdien per 10 minučių pratinti vieną pirštą prie tam tikrų raidžių per savaitę. Paskui taip pratino kitą pirštą, trečią, ketvirtą.

Per pusę metų jis tuo būdu jau visais pirštais dirbo, rašydamas mašinėlę, nežiūrint į jos "klevisus."

Praėjo dar pusmetis, ir vyras jau galėjo užsimerkęs rašyti taip gerai, kaip ir jo žmona.

"Piešėjas"

Mokytojas uždavė mokiniams nupiešti besiganančią pievoje karvę. Mokins pabraižė popierį paišeliu ir be jokio paveiklo padavė mokytojui.

Mokytojas klausia: —Tai ką tu čia padarei? Kodėl nematyt žolės?

Mokins: —Karvė nuėdė žolę. Mokytojas: —Bet ir karvės nėra.

Mokins: —Karvė paėdus sugrįžo tvartan.

(Papasakojo brooklynietis Lazauskas.)

Californijos Technologijos Institutas leido spraginėjančių atomų spindulius į auginamus kukuruzus (kornus). Dėl to užaugo išsigimėliai kukuruzai — sugadintos varpos ir be siūlelių plaukų, maži ir susikraipę stiebeliai, o kai kurie visai be varpų.

Detroit. — CIO Automobilų Darbininkų Unijos valdyba persergėjo, jog ne užtars tokių darbininkų, kurie už gembleriaimą bus pašalinti iš darbo.

Keli šimtai karinių Amerikos šnipų lanko kolegijas, mokydamiesi chinų bei rusų kalbų.

AR ŽINOTE, KAD?---

Anglijos Gydytojų Žurnalas rašo: Jeigu moteriškė sveria tiek pat, kaip vyriškis, tai jos kūne yra beveik antra tiek daugiau taukų kaip vyriškio kūne.

LIGOS PAŽINIMAS IS SEILIŲ

Kuomet seilėse randasi per daug cholesterolio medžiagos, tai ženklas, jog kietėja žmogaus arterijos kraujagyslės, kuriomis kraujas iš širdies plaukia į visas kūno dalis.

Cholesterolis panašus į riebalus. Jo visuomet šiek tiek yra kraujyje, smegenyse, o ypač daug tulžyje ir tulžiniuose akmenėliuose.

Kiaušiniuose daugiau cholesterolio, negu kituose valgiuose.

NATŪRALIS GESAS ITALIJOS

Po upės klonyje, šiaurinėje Italijoje, atrasta daug natūralio kurenamojo geso požemiuose. Tātai ypač svarbu Italijai, kuriai trūksta anglies ir naftos (akiejaus).

Natūralis gesas yra vamzdžiais pravedamas į fabrikus; daro garą, kuris suka mašinas ir gamina elektrą. Natūralis gesas yra daug karštesnis už paprastąjį iš anglies gaminamą gesą.

KAIP TOLI MUSĖ LEKIA

Arizonos ir Georgijos valstijose buvo sugaudyta 200 tūkstančių musių. Jos buvo uždarytos ir šeriamos maistu, į kurį imaišyta ne-

pastovių cheminių elementų, vadinamų isotopu.

Paskui paleidus muses, kai kurios nulėkė net per 8 mylias.

Kaip gi sužinota, kad jos taip toli lėkė? Nagi, pagautos musės buvo tiriamos moksliniu instrumentu Geiger kaunteriu. Jis "apčiuopia" nepastovius elementus ir tuoj pradėda spragsėti.

Musių tyrinėjimui buvo naudojami dirbtiniai isotopai, pagaminti atominėse laboratorijose.

Iš Kolombijos (Pietų Amerikos) pargabenta rupūžė ir patalpinta New Yorko žvėrinčiūje yra beveik dviejų pėdų ilgio ir sveria daugiau kaip du svarus.

Rytinė Demokratinė Vokietijai Respublika peikia gumos čiaumojimą. Sako, "gom čiung" yra nešvarus amerikinis paprotys.

New Yorko vidutiniai nukrinta 31 colis sniego per metus. Bet 1951 metais pasnigo viso tik 11 colių.

Šiemet 2 milijonai, 100 tūkstančių studentų lanko kolegijas ir universitetus Jungtinėse Valstijose. Tai yra 8 procentais mažiau negu pernai.

TIK SU RECEPTU PERKAMA KNYGELĖ

Čikagiškis mokslininkas dr. Edwin Hirsch parašė knygėlę apie lyties dalykus

ir vedybinį gyvenimą, bet tiksliai pagal daktarų receptus tegalima tą knygėlę pirkti iš vaistinių. Ji pavadinta "How to Improve Your Sexual Relations" (Kaip Pagerinti Lytinį Jūsų Santykius).

Demokratinė Rytų Vokietijai vieškelius automobilstams iškabas: — Vengkite nelaimingų atsitikimų. Jūsų sveikata reikalinga pramonei pakelti pagal mūsų penkmečio planą.

MIGDANČIŲ VAISTŲ PAVOJUS

Du gydytojai miestinėje New Yorko ligoninėje patyrė, kad miegui vartojami vaistai ardo nervų audinius, gali sukelti skaudžius mėšlungius, žaloja protą ir gali įvesti į klejones.

O vienas daktaras valdinėje sako suradęs, jog nuolatini migdomųjų vaistų naudojimas būna pavojingesnis net už tokius narkotinius svaigalus, kaip heroinas bei morfinas.

DUJOS NERVAMS GYDYTI

Duke Universiteto medicinos profesoriai vartoja deguonies ir anglies viendeginio (oksigeno ir carbon monoxide) dujų mišinį, gydant suirusius žmonių nervus. Ligonis kasdien įkvėpusio tas dujas per 10 minučių per kelias dienas.

Taip buvo gydoma 100 nervinių ligonių. Ir dujos pataisė bei pagydė nervus 75-kiems.

Kokių keistumų kartais būna

Wapato, Wash. — Kareivis Richardas Norman per nelaimę stovykloje taip pavojingai apdegė, kad jam prireikė svetimo kraujo įleisti.

Kuomet ligoninėje buvo leidžiama kraujas į Normano kūną, jis pastebėjo savo vardą ant bonkos.

Tai buvo jo paties kraujas, kurį jis pirm dviejų savaitių aukėjo sužeistiesiems kare jankiams.

San Francisco. — Du Lloyd Sagono šuniukai per naktis lodavo, neduodami kaimynams miegoti. Kaimynai todėl kreipėsi į teisumą, ir teisėjas įsakė šuniukus numarinti.

Bet šuniukų savininkas surado būdą jiems išgelbėti. Pasišaukė gyvulių gydytoją, kuris padarė šuniukų gerklėms tokią operaciją, kad jie jau negali loti. Tad teisėjas ir atšaukė mirties sprendimą šuniukams.

London. — Vargonų muzikos studentai, mokydamiesi groti toj pačioj klasej, vieni kitiems kenkdavo. Tad jų profesorius išrado, kaip priltidyt vargonus, kad kiekvienas studentas girdėtų tiksliai savo vargonų garsus, nesimaišant kitiems. Studentai dabar užsideda ant ausų elektroniskus klausytuvus (earphones), pritaistytus prie kiekvienų vargonų. Profe-

sorius taipgi naudoja klausytuvą, tēmįdamas, kaip kiekvienas studentas groja. Ir klasėje dabar gana typraiškė svetimo kraujo įleisti.

Artimieji kaimynai dėkoja profesoriui už išradimą, kuris panaikino "besipajauančios" muzikos truksmą.

Jackson, Tenn. — Kai sugedę protestonų krikščionių bažnyčia, tai vadai žydų B'nai Israel sinagogos pasiūlė jiems savo patalpą. Taip krikščionys ir laikė savo pamaldas žydų bažnyčioje.

Roma. — Viena drabužių krautuvė naudoja tokią iškabą: "Saugokis, kad žmonės nepalaikytų tavęs amerikoni. Nešiok italų pasiūtus drabužius."

Bavarijos seimas užgrysumanymą, leidžiantį mokytojams mušt nusikaltančius bei netikusius mokinius.

Kai kurie seimo nariai atsisaukė "neplakt jaunų augalėlių, bet mandagiai juos auklėt."

Tad kitas seimo narys atsiliepė: "Mažiukai rakaliai nėra augalėliai."

Gana, gana!

Boston. — Edmona Nabors'ienė areštavo savo vyrą, kad jis ją muštė. Teis-

me, kaltinama vyrą, pati pranešė, kad per 41 metus jis buvo 26 kartus pabėgęs iš namų. Paskui ji prapliupo tokiomis žodžiais: — Mano vyras latras, netikėlis, padauža, valkata, gremėzdas, palaidūnas, niekšas ir tt.

Išklausęs tą "litanią," teisėjas pareiškė:

—Dabar aš matau, kad tavo liežuvis veja vyrą iš namų. Tu jau gana nubaudė ji. Todėl panaikinu tavo skundą ir surandu vyrą nekaltu.

"Merginų metai"

Viena New Yorko World-Telegram laikraščio rašytoja, duodanti patarimus dėl meilės, pasakoja apie tokį atsitikimą:

—Aš sakau vienai pažįstamai merginai: Šiemet keliamieji metai (leap year). Pasistengk gauti vyrą. Ir nebandyk išsirinkti kuo geriausią.

Mergina atsakė: —Aš matau gerų vyrų, ale kad pačios jų nepalaidžiu.

Jungtinių Valstijų valdžia 1951 metais sumokėjo fermeriams 346 milijonus dolerių, supirkinėdama javus, bulves ir kitus produktus ir kraudama juos į sandėlius neribotam laikui.

Valdžia bijojo, kad tie produktai "per daug nepupigtų."

Nauja, sovietinė teorija apie žemės atsiradimą

Anglų astronomas James Jeans ir dauguma kitų pasakoja, kad žemė šitaip atsirado: Milžiniška žvaigždė skrido per artimas saulės dausas; praskrisdama patraukė ir atplėšė nuo saulės didelę masę, žėruojančią verdančios medžiagos tokiu būdu pasikeičia į švina per tūkstančius milijonų metų.

Profesorius Ottonas Šmidtas ir eilė kitų sovietinių mokslininkų nesutinka su tokiais spėjimais apie žemės atsiradimą. Jis ir grupė Sovietų akademikų tvirtina, kad:

Žemė, kaip ir kitos planetos, susidarė iš esamų erdvėje begalinių miglynų. Tie miglynai susideda iš medžiagos dulkių bei dujų.

Saulė su planetomis yra baisiai dideliame mūsikiame žvaigždynė — galaktikoje. Lietuviai šį žvaigždyną paprastai vadina "paukščių keliu."

Paukščių kelyje yra ne tik milijonai žvaigždžių, bet ir neapsakomai platūs, stori miglynai smulkiosios medžiagos.

Miglynų dulkės palaipsniui kuopėsi krūvon; dulkinė medžiaga mažų-pamažu tirštėjo. O kai susikuo-pė gana didelis medžiagos kiekis, tad ir pradėjo lėkti aplink saulę.

Patraukiančioji (gravitacinė) saulės jėga neleido susikuopusiai žemės medžiagai šalin į erdvę nukristi. Bet susikūrus žemės rutulys taip smarkiai lėkė aplinkui, kad saulė negalėjo visai prie savęs jį pritraukti ir "suryti."

Užsienių astronomai paprastai tvirtina, kad visa žemė iš pradžių buvo pusiau-skysta, kaip košė, ir taip karšta, kad žėruodama kunkuliavo. Esa, tiksliai per bilijonus metų žemė laipsniškai sustingo ir atvėso.

Vieni amerikiniai astronomai ir geologai sako, žemės vidurys ir dabar tebėra ištirpęs ir skystas nuo ano pradinio karščio. Kiti pasakoja, kad žemės vidurys kietas, bet baisiai karštas; nuo to karščio jis ištiptų, ir tiksliai bausis žemės sluoksnių spaudimas iš visų pusių neleidžia jam ištirpti.

Šmidtas ir jo bendrai sovietiniai mokslininkai atmeta tokį tvirtinimą. Jie teigia, kad žemė ir iš pat pradžių buvo vėsus bei šaltas kūnas. Nes žemės rutulys pasidarė iš šaltųjų dujų-dulkių miglynų.

Panašiu būdu ir naujos žvaigždės susidaro iš visatos miglynų, kaip jau seniai nurodinėja sovietinis astronomas V. A. Ambartsumian.

Kiekvienam angliakasiui žinoma, kad einant gilyn šilčiau darosi. Ar tai todėl, kad žemės vidurys vis dar būtų įkaitęs bei ištirpęs nuo vadinamo pradinio karščio?

—Ne! — sako sovietiniai mokslininkai. — Tą karštį daro vis besikeičiančios, nepastovios atominės medžia-

gos — uranium, thorium, aktinium, radium. Šie elementai, irdami ir keisdami, išspindina daug karščio žemės gilumose; taip jie ir kaitina žemę iš vidaus. Pavyzdžiui, radium tokiu būdu pasikeičia į šviną per tūkstančius milijonų metų.

Užsieniniai astronomai skelbia, jog žemė, eidama senyn, traukėsi krūvon, raukšlėjosi. Taip, sako, ir atsirado kalnai.

Bet Šmidtas su savo bendradarbiais paneigia tą išvedžiojimą. Jis tvirtina, kad nepastovūs (radijiniai-veiklieji) elementai, keisdami, išspindina daug karščio žemės gilumose, išvystę tokią karščio jėgą, kad viršun ištūmė žemės sluoksnius, kaip kupras-kalnus.

Šmidtas su savo draugais atmeta ir senąjį tvirtinimą, būk ugniakalnių — vulkanų išsiveržimai įvyksta todėl, kad nuo pat pradžių ištirpę žemės viduriai tryška viršun.

Šmidtas teigia, kad uraninio, thoriumo ir kitų nepastovių elementų kuriamas karštis tirpdo gilesnius žemės sluoksnius ir varo viršun kaip ugnįgais skystą masę-lavą.

Sovietų Mokslų Akademija pavedė Šmidtui ir kitiems mokslininkams rinkti daugiau parodymų paremti naująjį jų teorijai (mokymai) apie žemės atsiradimą. Bet jau ir dabar jų suteikti parodymai tiksliau aiškina žemės susidarymą, kalnų atsiradimą ir ugniakalnių išsiveržimą, negu senieji Jeanso ir kitų užsienių astronomų dėstymai.

(Zymėtina, kad ir amerikiniai astronomai Chamberlin ir Moulton skelbė dailinai panašią teoriją apie planetų susidarymą.)

J. C. K.

Kraujas kaipo gamtinę gyduolę

Kraujas vartojamas ligoniui stiprinti po operacijos, naudojamas gyvybei gelbėti nuo mirtinos mažakraujystės; apdegimams gydyti; inkstų ir kepenų ligoms sulaikyti; saugoti vaikams nuo apkurtimo po kūdikystės ligų; žaizdom gydyti ir kt.

Čielas kraujas daug geriau gydo, negu jo skystimas, vadinama plazma.

Mokslininkai neseniai išskyrė iš kraujo 80 įvairių chemikalų.

Jau naudojama 15 kraujinių chemikalų skirtingoms ligoms gydyti.

William Drake, rašydamas American Magazine, sako, "kraujas yra gyduolė, kurią jūs patys pasidarysite."

Jis spėja, jog, dar plačiau ištyrus kraują, gal bus surasta ir "sekreto amžinai jaunystei išlaikyti."

N. M.

MANO ATSIMINIMAI APIE FORTUNATĄ J. BAGOČIŲ

Paprastai yra priimta sakyti, kad jeigu neturi apie mirusį gero pasakyti, tai geriau nieko nesakyti. Tas daug atitinka tiesai, tik ne visada. Bagočius tarpe Amerikos pažangiųjų lietuvių yra buvęs jų organizatorių, švietėjas ir sulosės žymia rolę Amerikos lietuvių išbudinime. Jis vienas buvo sutvėręs daugiau kaip pusę Lietuvių Socialistų Sąjungos kuopų, nemažai SLA kuopų, daug visokiais vardais pašalinių draugijų ir pasakęs šimtus prakalbų. Ne visiems buvo proga tą 40 metų atgal buvusį didelį veikėją arčiau pažinti, todėl nūdien vieni jį per daug įvertina, o kiti nevertina. Gal mano straipsnis tuos netikslumus pašalins.

Mano pirma pažintis su F. J. Bagočium buvo pavaršarį 1907 metais Pittsburghe, Pa. Jis tuo laiku Pittsburghe lankė metodistų religijos akademiją, mokinosi būti tos religijos misijonierium. Nepriėmimą kunigui V. Deilioniui leido savaitinį laikraštuką "Spindulį" ir dažnai sakydavo už darbininkus ir priešreligines prakalbas. Balandžio mėnesį, 1908 m., F. J. Bagočius, D. P. L. kevičius ir Z. Virblugevičius kalbėjo Louisville, Pa. Suorganizavo iš devygnių narių LSS kuopelę, kurios nariu ir aš buvau. Ta kuopelė gyvavo tik apie šešis mėnesius — iškriko. Bet tas man davė progą susipažinti su LSS organu "Kova", kuri man patiko, ir aš prilipau prie to idėjų. Mokykla siūsdavo bagočių tarpe lietuvių pardavinėti bibliją, agituoti už jų religiją; gi Bagočius agitavo už LSS, už SLA ir parduvinėjo socialistinio turinio ir dažnai priešreligines brošiūraites. Mokykla, tai sužinojusi, prašino Bagočių iš mokyklos.

Tada Bagočius, 1908 metais, išvyko į Philadelphiją, Pa., dirbti prie "Kovos" už administratorių. Prie "Kovos" jis dirbo neilgai. Išvyko į Boston, Mass., kur atidarė agentūrą ir stėjo į mokyklą mokyti advokatūros.

Pavasari, 1909 m., Bagočius buvo išrinktas SLA prezidentu ir tais pačiais metais iš to urėdo buvo pašalintas. SLA įstatai sakė, kad tos organizacijos prezidentu būtinai turi būti Jungtinių Valstijų pilietis. Gi Bagočius, nors visiems sakė, kad esąs JV pilietis, bet, išties, turėjo tik pirmus popierius ir tikėjosi tuoj gauti pilnus. Apie tą laiką SLA gavo naują charakterį, ant kurio prezidentas turėjo pasirašyti. Bagočius, nebūdamas piliečiu, negalėjo pasirašyti. Jis kitiems SLA Pildomosios Tarybos nariams sakė: "biskį palaukit, jis gaus "pilnus popierius" pasirašys ir viskas bus gerai. Tautininkai, tai sužinoję, tuojau sušaukė nepaprastą seimą Clevelande, Ohio, prašino Bagočių ne tik iš prezidento, bet ir iš SLA. Čia, logiškai žiūrint į dalyką, Bagočius, būdamas ne JV pilietis, visai neturėjo teisės kandidatuoti į SLA prezidentą, ir kad jis prašalino, už tai jis pats buvo kaltas. Bet dėl to Bagočius didžiai su-

giau jis nereikalavo.

Bagočiaus teismas su "Vienybė Lietuvninkų"

Bagočiui jau gyvenant Bostone, Mass., kas tokis iš Bostono parašė laišką metodistų Akademijai Pittsburghe, Pa., pažymėdamas dieną, kurią būk Bagočius miręs, gi jis rašas Bagočiaus biografiją, tai jis norėtų žinoti apie Bagočių laiką jo studentavimo akademijoje. Akademijos viršininkas, kaip jau apie mirusį buvusį studentą, parašė gana prielankiai. Bagočius tvirtino, kad tą laišką apie jo mirtį parašė jo priešai. Po kiek laiko Pranas Purvis (tūla laiką buvęs SLA organo "Tėvynės" redaktorium) taipgi parašė laišką akademijos viršininkui, klausdamas informaciją apie F. J. Bagočių. Tas davė Purviui atsakymą, kad Bagočius miręs, ir net pažymėjo dieną jo mirties.

Purvis, gavęs tokį nelauktą apie Bagočių atsakymą, apie tai parašė straipsnį į "Vienybė Lietuvninkų". Bagočius pareikalavo "V. L.", kad tą Purvio straipsnį atšauktų, o jei ne, tai trauks į teismą. Kadangi "Vienybė Lietuvninkų" to straipsnio neatšaukė, tai ją Bagočius patraukė į teismą. Tas teismas, kaip Bagočiui, taip ir "Vien. Lietuvninkų" nemažai kainavo. Net buvo sakoma, kad dėl teismo išlaidų vienas iš "Vienybės Lietuvninkų" leidėjų, K. Brazis, taip susirūpino, kad tas buvęs jo mirties priežastimi. Bagočius teismo nelaimėjo. Dar teisme jis savo vardo neapgyrė, bet buvo iškelta jam nemalonių įvykių.

"Vienybė Lietuvninkų" to teismo eigą pirmą perspausdino per laikraštį, o po to atspausdino brošiūrą. Visi, kurie skaitė to teismo rekordus, vienbalsiai sakė, kad Bagočius klaidą padarė, eidamas į tą teismą.

Bagočius, baigęs advokato mokslo, apie per šešis metus negavo teisės praktikuoti advokatūrą. Būk kas, tai iš jo priešų pridavė to teismo rekordų kopiją Massachusetts valstijos advokatų susivienijimui ir dėl to jis negavęs leidimo advokatūrą praktikuoti. Arti pirmojo pasaulinio karo pabaigos Bagočius savanoriai įstojo į kariuomenę ir, pasibaigus karui, kaip ex-kareivis ir dar leitenantas, gavo teisę praktikuoti advokatūrą.

Bagočius ir kun. M. X. Mockus

Kun. Mockus 1915-1916-1917 metais važiuodamas su prakalbonis labai daug pakenkė kunigų šventam biizniui. Buvę ištikimi avinai ir avelės, išklause Mockaus pamokslų, staiga virto ožiais ir daugiau nemokėjo dešimtinų ir nelankė "dievo namų." Kunigai siuntė davatkas, kad Mockaus prakalbose lermą keltų; kad ji su kiaušiniiais ir plytomis mėtų. Tai vėl apie 10 sykių, kunigams pasidarbus, Mockus buvo suarėštuotas. Bet kiekvieną sykį, po išklausymo skundų, Mockus buvo be teismo paliuosuotas.

(Bus daugiau)

Laisvoji Sakykla

SVEIKINIMAI SU KALĖDOMIS. KAM JIE REIKALINGI?

"Laisvėje," gruodžio mėn. 22 d., 1951 m., ant pirmo puslapio yra idėtas štai koks sveikinimas: "Linksmų Kalėdų! visiems mūsų skaitytojams linki "Laisvės" Redakcija, Administracija, Spaustuvė." O "Laisvės" redaktorius gerb. R. Mizara, parašęs gerus Krislus, neužmiršo pridėti ir šmoutuką religinio krikščioniško purvo, pasakymas: "Na, o dabar: visiems mūsų skaitytojams linksmų žiemos švenčių, linksmų Kalėdų!" Ne vien tik "Laisvė", bet visi laikraščiai tą patį daro. "Keleivio" nemačiau.

Ar reikia tokių sveikinimų linkėjimų? Mano supratimu — ne! Kalėdose, ar Kūčiose prieina ne linksmintis, bet liūdėti, matant tą religinį padūkumą, ir žinant, kiek daug žmonių yra apnuodyti tais krikščioniškais religiniais nuodais. Toms dienomis visos bažnyčios prisikimš apgautais ir išnaudojamais žmonėmis; namuose įstaito religines ceremonijas; ant gatvių daugelyje vietų būna įtaisytos Betlėjaus stalinės (arklidės), parodančios, kur gimė Jėzus "sūnus dievo", "svieto išganytojas", "atpirkėjas nuo šėtono", ir kaip jautis ir asilas savo kvėpavimu šildo tą vaikutį, kad, nesušalų. Viskas susitaisyta ir pravedama, kad per Kalėdas įpilt daugiau religinių nuodų į žmonių

protus. Ir žmonės poteriauja, meldžiasi, gieda įvairias "šventas" giesmes, ir linksminasi, kad prieš du tūkstančių metų gimė vaikutis, kuris atpirkio juos nuo šėtono (velnio). Bet nepagalvoja, kas gi juos buvo pardavęs šėtonui? ir kad tasai vaikutis Jėzus bučiavo žydų tautos nevedusios merginos vaikas, vaikas be tėvo, ir kad tokio gyvulio, kaip šėtonas, visai nebuvo ir nėra! Viskas paremta ant pasakų, religinių vadų išgalvoti dalykai žmonėms mulkinti ir valdyti psauli. Ir jie dar ir šiandien valdo psauli. Jei šiandien ant lauzų nedegina mokslo vyrų, tai kitokiais būdais persekioja, terorizuoja kitaip manančius žmones. O mūsų protėviai gyveno, nežinojo ir nenorėjo žinoti nei to Jėzaus, nei krikščioniškos "civilizacijos", kuri atnešė pasaulin inkviziciją, gyvųjų žmonių deginimą ant lauzų, ir didesnes žmonių skerdynes.

Taigi, žinant tokius dalykus, ir sulaukus Kalėdų, ar galima ramiai sveikinti ir linksminintis, kuomet krikščioniškai civilizota me pasaulyje nėra jokios ramybės, kuomet milijonai žmonių vargsta, o kiti žūsta karo laukuose? Visur skamba ginklai ir rengiamasi prie naujų žudynių. Man nelinksmu, ir todėl aš nei vieno nesveikinu su krikščioniška švente Kalėdomis. Visai nepaisau tos šventės. Man malonu patiesinti bilė vieną su pre-

zidentų Washingtono, Lincoln, Roosevelto ir kitų atsižymėjusių žmonių gimimo dienomis, kurie buvo dirbančiosios liaudies prieštariai, kurie stengėsi palengvinti vargstančiųjų gyvenimą, bet ne su išgalvoto Jėzaus, "sūnaus dievo" gimimo diena.

Tačiau gal kas nors pasakys, kad tokia šventė buvo švenčiama dar prieš krikščionybę. Taip, tuo laikotarpiu, dar prieš krikščionybės gaidynę, žmonės turėjo panašią šventę, bet ir jų šventė buvo surišta su dievais. Nežinodami gamtos įstatymų, arba apsišėmę, jie linksminosi, džiaugėsi, kad šviesos dievas nugalėjo tamsos dievą, nes dienos prasideda ilgesnės, ir jie galės daugiau padirbt užsibrėžto darbo. Jie tikėjo į daugelį dievų. Mūsų protėviai lietuvių ir žemaičiai tikėjo ir į dievą perkūną; žemaičiai turėjo net malda: "perkūne dievaiti, nemušk žemaitį, mušk gudą, kaip šunį rudą." O kas dabar tiki tokiems dievams? Niekas netiki. Dabar yra išgalvotas vienas niekam nežinomas dievas, ir sykiu baidyklė — velnias ir pragaras. O krikščionybės vadai dėl savo naudos (biznio) paglemžė senovės žmonių šventę (džiaugsmo dieną) — surišo, pritaikė, su Jėzaus "sūnaus dievo" gimimo diena. Senovėje žmonės džiaugėsi, kad dievas laimėjo kovą, ir dienos eina ilgn, o dabar visas krikščioniškas pasaulis, ugnim ir kardu priversti priimt krikščionybę, švenčia Kalėdas, ir džiaugiasi, kad gimė "sūnus dievo", ir at-

pirko juos nuo šėtono. Bet ir senovėje, ir dabar tos šventės yra viena didelė nesąmonė!

Taigi, amno supratimu, kol dar galima, reikėtų nepaisyti nei Kalėdų, neigi Velykų, kuomet sakoma, kad Jėzus "nužengė į dangų." Kas nori ir tiki, tegul sau durnavoja.

Mikas Detroitietis

Elizabeth, N. J.

Apie Naujus Metus

Kadangi Naujuose Metuose negalėjau dalyvauti rengtuose parengimuose, tai negaliu nieko pranešti apie lietuvių rengtus pokylius.

Bet Elizabethas užaugo septyniais naujagimiais — šešiomis mergaitėmis ir vienu berniuku. Įvyko viena fatališka nelaimė nuo įvykusio gaisro po 121 Price St., sudėję 70 metų amžiaus Mrs. Catherine Barr.

Elizabethietis

Filipinų prezidentas suspendavo keturis priešingus jam politikus

Manila. — Filipinų prezidentas Quirino suspendavo naujai išrinktą Negros provincijos gubernatorių R. Lacsoną ir trijų miestų majorus, priešingus prezidento partijai žmones. Kaltina juos už nužudymą M. Padillos, kuris buvo prezidento kandidatas į majorus.

Windsor, Kanada. — Du maži vaikai vijosi šunį per Detroit upės ledą. Ilgo ledo, ir nuskendo abu vaikai, bematant motinai.

Kaip Miestai Stovi Aukomis Laisvės Vajuje?

Laike Laisvės vajuos visa eilė miestų nuosirdžiai parėmė savo dienraštį aukomis. Jeigu tų miestų dalyvavo vajininkai lenktynėse, tai už aukas po punktą nuo kiekvienų 2 centų jiems suteikta kreditas. Sekamai miestai stovi aukomis:

Auburn, Me.	\$28.00
Brooklyn, N. Y.	300.00
Binghamton, N. Y.	158.00
Baltimore, Md.	90.00
Brockton, Mass.	102.00
Bridgeport, Conn.	38.00
Chicago, Ill.	76.00
Cleveland, Ohio	18.00
Chester, Pa.	18.00
Cliffside Park, N. J.	21.00
Coal Center, Pa.	10.00
Easton, Pa.	34.00
E. St. Louis, Ill.	11.00
Elizabeth, N. J., ir apylinkė	212.00
Great Neck, N. Y.	86.00
Gardner, Mass.	28.00
Grand Rapids, Mich.	11.00
Detroit, Mich.	48.00
Hartford, Conn., ir apylinkė	281.00
Haverhill, Mass.	25.00
Lawrence ir Lowell, Mass.	105.00
Los Angeles, Cal.	16.00
Montreal, Canada	46.00
Miami, Fla.	31.00
Minersville, Pa.	12.00
Harrison, Newark ir apylinkė	82.00
Norwood, Mass.	22.00
New Haven, Conn.	21.00
Camden ir Philadelphia, Pa.	401.00
Pittsburgh ir apylinkė	64.00
Pittston, Pa.	20.00
Rumford, Me.	60.00
Rochester, N. Y.	78.00
Paterson, N. J.	15.00
Rockford, Ill.	18.00
Scranton, Pa.	78.00
Dorchester ir So. Boston, Mass.	95.00
Shenandoah, Pa.	32.00
St. Petersburg, Fla.	18.00
Tuckahoe-Yonkers, N. Y.	21.00
Toronto, Canada	23.00
Wilkes Barre, Pa.	12.00
Worcester, Mass.	110.00
Waterbury, Conn.	132.00

Sirdingai aciu už aukas! Miestus, kurie sukėlė mažiau desimties dolerių, tai taupydami laikraštyje vietą neskelbiame. Visų aukavusių vardai buvo paskelbti. Laisvės Administracija

Jei dar neturite, tai tuojau įsigykite Rojaus Mizaros vėliausią apysaką

KELIAS Į LAIMĘ

Knyga gražioje viršeliuose; turi 368 puslapius, vaizduoja lietuvių gyvenimą.

Pažinkite Mykolo Kilpos, veikalo herojaus, išgyvenimus Lietuvoje ir Amerikoje.

Tai apysaka, kurią pradėjus skaityti, nenorėsite padėti į šalį, kol užbaigsite!

Duokite šią knygą savo draugui bei kaimynui pasiskaityti, tai bus jam gražiausia dovana.

Knygos kaina \$1.50. Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"

110-12 Atlantic Ave.

Richmond Hill 19, N. Y.

Isigykite JONO KASKAIČIO eilių rinkinį

PROŠVAISTĖS

Knyga, kurioje telpa arti 150 Jono Kaškaicio gražiausių eilėraščių

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistės," jas perskaityti ir laikyti savo knygynėlyje.

*

"Prošvaistėse" taipgi telpa idomi Jono Kaškaicio (Dr. Kaškaiciaus) biografija, jo mokslas ir kūryba.

*

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina \$1.50. Tuojau įsigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu.

LAISVĖ

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

Lietuvių tautos istorija

(Tęsa)

Tuomet Paniatauskas kreipėsi į Katariną, siūlydamas padaryti savo įpėdinių jos sūnų, kunigaikštį Kastantiną, by tik ji paliktų naująją konstituciją. Carienė griežtai atsisakė. Priešingai, ji pranešė, kad paliausianti kariavus tikrai tuomet, kuomet būsianti panaikinta naujoji konstitucija ir įvesta senoji tvarka.

Paniatauskas išsigančiodamas, Neveizdėdamas į ministerių ir senatorių prieštaravimą, apskelbė, kad jisai panaikins naująją konstituciją ir grįžtas prie senosios tvarkos. Tuomet daugelis naujosios tvarkos šalininkų, kariuomenės vadų ir aficerių, protestuodami apėjo savo vietas ir išvažiavo į užsienius.

Karas pasibaigė. Rusų kariuomenė paėmė Varšuvą ir Vilnių. Senoji tvarka buvo sugrąžinta. Jos šalininkai džiaugėsi. Paėmę valdžią į savo rankas, pradėjo persekioti visus naujosios tvarkos šalininkus, nes matė tame prancūzų revoliucijos dvasios apsiereikimą. Atėmė teisės iš miestiečių. Uždengė geresnius laikraščius, įvedė cenzūrą ir paskyrė spausdintuvų ir knygynų revizorius, kurie gaudytų ir atimintų laisvamaniškas knygas ir raštus. Stengėsi, kaip imanydami, trukdyti švietimo komisijos darbą ir rūpinosi net apie jezavitų pagražinimą. Įvedė vėl paprotį ištraukti kardus, kuomet bažnyčioje skaitoma evangelija. Paliepė pildyti pasnikus, uždraudė šokti advente.

Drauge su tuo nesigailėjo plėsti ir pasisavinti visuomenės turtus.

Jie nežinojo, kad tarpu Rusijos ir Prūsų ėjo slaptos derybos išsidalinti Lenkijos žemes. Derybos pasibaigė aktu, surašytu 1793 m. Tuo sutarimu Prūsai pasiima sau didelę vakarų Lenkijos dalį; Rusija pasiima Vilniaus ir Naujapilio vaivadijos dalis; visą Minsko, Brastos, Voliniaus, Kievo, Braslavo ir Podoliaus vaivadijas.

Lietuviškai kalbančioji Lietuva atliko prie Lenkijos. Apskritai imant, Lenkijai ir Lietuvai dabar liko nebedidelis žemės sklypas apie 4 milijonus ketvirtinčių mylių su 4 milijonais gyventojų.

Kad tas užgrobtas būtų teisėtas kitų valstybių akys, pergaletojai paliepė susaukti seimą Gardine, kuris privalė patvirtinti tą užgrobtą.

Birželio 17 dieną 1793 m. Gardine susirinko paskutinis lenkų lietuvių valstybės seimas.

Seimui susirinkus, Rusijos ir Prūsų pasiuntiniai pranešė išdalinimo sutarimą ir pareikalavo aną pavirtinti. Jų karalius ir seimas protestavo.

Matydami, kad geruoju išdalinimas nebus priimtas, Rusijos pasiuntinys grūmojo apstatysiąs seimą kariuomene ir patrankomis ir tolaik neišleisgias atstovų, kol jie nepatvirtins išdalinimo nutarimo. Grūmojimai padėjo. Sutarimas buvo seimo patvirtintas.

Taip įvyko antrasis lietuvių lenkų valstybės išdalinimas 1793 metais.

III.

KASTIUSKOS SUKILIMAS IR TREČIASIS IŠDALINIMAS

Maža ir silpna lietuvių su lenkais valstybė visiškai rados Rusijos rankose. Rusijos pasiuntinys Varšuvoje, turėdamas 30,000 rusų kariuomenės, elgėsi kaip tikras valdovas. Karstėnėjį lenkų patrijotai jau Gardino seime buvo sumanę pakelti sukilimą.

Sukilimas prasidėjo 1794 m. kovo mėnesį. Pirmučiausia Krokovoje sukilėliai apšaukė Kastiuską "vyresniuojų ir vieninteliu viršininku." Greitu laiku Kastiuska surinko apie 4000 karių, kurių tarpe buvo daug valstiečių, apsiginklavusių dalgiais. Balandžio pradžioje Kastiuskos kariuomenė pirmą kartą susitiko su rusų kariuomene ties Raclavicių kaimu. Rusai buvo sumušti. Šitai didžiai pakėlė sukilėlių ūpą. Kastiuska pasinaudojo tuo dvasios pakilimu, kad sukėlus visą šalį ir patraukus savo kariuomenę jūo daugiau žmonių.

Gandas apie sukilimo pasisekimus greitai pasiplatino po Lenkiją ir Lietuvą. Balandžio 17 d. sukilo Varšuvos miestiečiai ir išvarė iš miesto rusų kariuomenę. Balandžio 22 d. sukilo Vilnius. Jasinskio vadovaujami, Vilniaus miestiečiai naktį staiga užpuolė rusų kariuomenę, suėmė ją ir uždarė šv. Kazimiero bažnyčioje. Įsteigė "Aukščiausią laikiną Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos Tarybą" ir pareikalavo teismo tėvynės parduikams. Teismo nusprendimu tuojau buvo pakartas Simanas Kazakauskas, kurs buvo pasižymėjęs prielankumu rusams. Kiek vėliau Varšuvoje buvo pakartas vilniškio brolis vyskupas Kazakauskas.

Kastiuskos kariuomenė gerokai pasididino. Prie jo prisidėjo Lenkijos kariuomenės dalis. Mat, karalius Stanislovas Augustas laikėsi nuošaliai ir neleido Lenkijos kariuomenei dalyvauti sukilime. Bet kariuomenė vis dėlto prisidėjo.

Kad patraukus sodiečius, Kastiuska, kaip vyriausias šalies viršininkas, paskelbė, kad tiems, kurie eisį kariuomenę, būsią pamažintos baudžios dienos, kol pasibaigs karas. Tiems, kurie ėjo baudžianov 5 ar 6 dienas savaitėje, sumažino dviem dienom: kurie dirbo 3 ar 4 dienas, sumažino viena diena: kas dirbo vieną dieną, dirbs 1 dieną per dvi savaites. Be to, apskelbė sodiečių asmenis laisvę; sodietis gavo teisę keltis kur nori, nepasiklausęs savo pono. Reikėjo tik pranešti savo vaivadijos tvarkos komisijai. Apskelbė taip pat, kad ponai neturėsią teisės atimti iš baudžiauninko jo užgyventos žemės. Iš baudžiauninkų jisai reikalavo, kad jie sąžiningai atliktų pohnams likusias baudžios dienas ir visas kitas savo priedermes.

(Daugiau bus)

DETROITO ŽINIOS

Naujų Metų pasitikimui įvyko balius, Draugijų Svetainėje, ant Porter St., kurį surengė LDS 208 kp. Jaunuoliai su senimo kp. Buvo gera muzika, ir visi šokikai, mano supratimu, buvo patenkinti.

Vieni kratė senus metus lauk, kiti kalbėjosi, o kai kurie lošė pinaklį. Gė kūdikėliui užgimus, vieni triubeles birbino, antri popierinius pagražinimus metė ir pilstė, rankas kratė, vieni kitus bučiavo; kai kurie sveikino naujus metus su bonkute alaus ir tt.

Kadangi visokių parengimų ir privatinų paūžimų ir visur kitur daug buvo, tai publikos šiame parengime buvo tik apie pora šimtų.

Pavogęs kelis bučkus ir senus metus pastumęs į šalį, išropojau į namus.

Reikėjo ekstra policijos

Kai DPW paskelbė reikalavimą sniegakasių, tai prisirinko virš 3,000 ir visi veržėsi gauti uždirbtą dėl Kalėdų. Buvo pakviesta ekstra-daugiau policijos suvaldymui. Kitais laikais sniegą kast sueidavo taip vadinami "flop-hauzių" piliečiai. Šiuo kart buvo didelė dalis dirbtuvių darbininkų, kurie buvo paleisti iš darbo.

Prez. Truman lankydamas Detroitą liepos mėn., kuomet bedarbė matėsi, savo kalboje, prie miesto rotušės, pasakė: "Aš neproponuojau leisti, kad Detroito darbininkai kintėtų bedarbę, kurią galima apsielkti."

O ką prez. Trumanas dabar daro? Net į Valstijos gubernatoriaus Williams reikalavimą nekrepie atydos.

Galėsi atsipirkti

Wayne County kelių komisiohierius John P. O'Hara pareiškė, kad vedant kelius, arba greitkelius, kai kuriuos namus reikės verst. "Kurie bus perkelti galima, perkels į kitas vietas, ir perkeltą namą galės atsipirkti savininkas, iš kurio miesto vadai ji išvarė, užmokėdami kaip grovimiui. O jei savininkas nenorės atsipirkti perkeltą namą, jis bus parduotas iš varžytinių." John C. Lodge grovinis kelias nuo Grand River iki Palister jau varomas, miesto greitumu. Kurie gyvenate tarpe Palister ir Lawrence, ant vedamo kelio linijos, ieškokite gyvenamų vietų, nes miesto valdininkai jus iškels.

Vaziavimo lygybė

Transportacijos bosas Mr. Winicki pakėlė mokyklų stu-

dentams kelionės tikietus nuo 5c. iki 10c. Bet DSR darbininkai visai už dyką važinėja. DSR darb. turi išduotus leidimus ("pass") ir su vienu leidimu visa šeima važinėja. Tas leidimas eina per rankas, — vienas atvažiuo, kitas išvažiuoja.

Taigi čia yra "gera lygybė."

Senberniam laikai gėrėja

Detroito žmonių apskaitlavimo biūras paskelbė, kad čia esą 100 moterų dėl 96 vyrų. Dabar galima turėt moterį ir dar moterišką procentą...

O prie to, 1952 m. yra užsokimo metai — "leap-year." Taigi, laikai gėrėja visiems nevedusiems vyrams.

Vedybų ir perskirų skaičius

Wayne County ženybiniai barškalai ir auto triubos su skambėjo dėl 21,000 jaunavedžių.

1951 metais 2,920 mažiau apsišvedė negu 1950.

Perskirų buvo 7,213, daugiau 429 už 1950 metus.

Vadinasi, vedybos sumažėjo, o perskirų padidėjo.

Lokalai ir organizatoriai nubausti

Per ilgą laiką AFL lokalai norėjo suorganizuot Drive-In 20500 Greenfield virėjus ir patarnautojus. Įstaigai teisėjai suteikė "Injunction," bet lokalai nesustojė streikavę. Dabar teisėjas Joseph A. Moynihan nuteisė Hotel and Restaurant Employees local 705 ir Cooks local 234 po \$250 bausmės.

Taipgi nubaudė keturis streiko vedėjus po 30 dienų "in klink" ir po \$250; kiti du gavo 15 d. į kalėjimą, ir vienas \$250, kitas \$150 piniginės bausmės.

Teisėjas davė 20 dienų dėl apeliacijos ir visi keturi paleisti po \$2,500 užstato.

Teisėjai baudžia visus, kurie nori ramiu būdu suorganizuoti darbininkus.

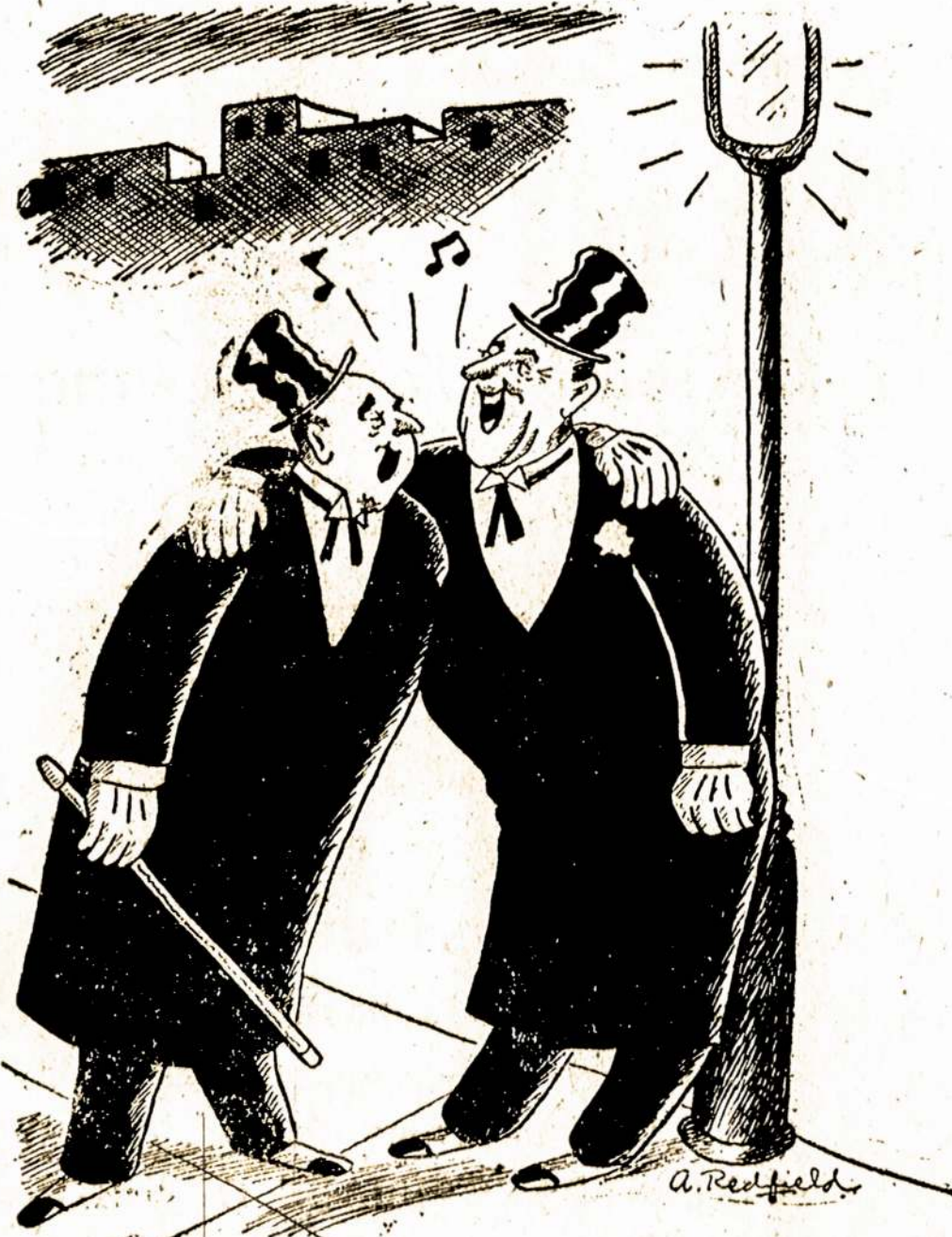
Bet žiūrėsime, kas atsitiks su tais streiklaužiais ir mušeikomis, kurie yra teisėjų rankose.

Music Hall

Music Hall perėjo į kitas rankas. Ją nupirko Mervyn G. Gaskin, detroitietis industrialistas. Kainos nepasakė. Bet tas teatriškas namas 1928 kainavo pastatyt \$1,250,000. Buvo žinomas kaip Wilson teatras. 1945 pakeitė vardą į Music Hall.

Gaskin pareiškė, kad jis pagerinsiąs teatrinę svetainę, ir būsianti "vartojama dėl piliečių kultūros."

Spartakas

Du kapitalistai susitiko: "Linksmų Naujų Metų! Lai mūsų pelnai kils ir 1952 metais be sustojimo!"

NEW JERSEY NAUJIENOS

Tai ir vėl nelaboji liga paėmė iš mūsų tarpo gerą ir darbštų mūsų draugą Praną Šiaulį. Pranas Šiaulis, gyvenantis Elizabethporte paimtas į ligonbutį. Jo liga teks daktaram gerokai patyrinti ir surasti būdus jį pagydyti. Pranas Šiaulis per ilgus metus buvo Progresyvio Klubo gaspadorius. Klubo nariai jo vedama tvarka buvo pilnai pasitenkinę. Jis yra draugiškas ir simpatingas žmogus. Ir nuo savęs linkiu Pranui greitai ir pilnai pasveikti.

"Laisvėje" einanti Lietuvos Istorija yra svarbus dokumentas. Teisybė, per "Laisvės" spąstas perėjo daug ir gerų apysakų, jos visos buvo interesingos. Tačiau ši Lietuvos Istorija, parašyta dr. Matulaičio, svarbus dokumentas. Gailla, kad "Laisvės" administracija neišleido šio svarbaus dokumento knygos formoje. Esu pilnai įsitikinęs, kad knyga būtų gražiai išsiplatinusi, — geriau išsiplatinusi, negu pirmiau išleistos tūlių rašėjų poezijos rinkiniai.

Dabar negi kiekvienas, kuris įdomaujasi šiuo svarbiu dokumentu, galės susirinkti visus "Laisvės" numerius. Jeigu kuris ir susirinks, tai neparanku svarbiam dalykui juos surasti. Neparanku be jokio viršelių visus "Laisvės" numerius laikyti: jie susitrs, susipilės.

Taip pat ir Lietuvos istorijos jau per du "šviesos" numerius rašoma ir dar bus trečiame numeryje, bet kodel "Laisvės" įstaiga ar ALDLD negalėjo išleisti knygos formoje?

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Centro valdybos nominacijos prasidėjo. Iš pradžių turime patyrimus, kad LDS nariai, bei kuopų valdybos kaltina, kad nesą pasirinkimui kandidatų, už kuriuos būtų galima balsuoti. Mes žinome taipgi, kad per paskutinius du seimus buvo priimta Centro valdybai, kad nesą daugiau kandidatų, kaip po vieną į nekurias įstaigas. Bet keno čia kaltė? Kaltė pačių LDS narių, kurie nedalyvauja nominacijose, ir tų narių, kurie yra nominuoti, bet neapsiima būti kandidatais. Ir kad pataisius šią klaidą, turėtų ir privalėtų kuopų nariai nominuoti geriausius savų kuopų narius. Nominuotieji turėtų apsiimti būti kandidatais.

Ir mes taip darydami neturėsime pamato vieni kitių kaltinti. Šios nominacijos ir rinkimai turi būti gyvi ir svarbūs dėlei LDS narių.

Well, šį ir kitą mėnesį New Jersey valstijos progresyviai lietuviai turėtų skaitlingai dalyvauti dviejuose Richmond Hill, parengimuose. Vienas, bus "Laisvės" šerinkų suvažiavimas ir vakarienė, 27 d. sausio, kitas — LDS Trečios Apskrities metinės konferencijos nutartas parengimas pagerbimui Apskrities komiteto narių už jų nenuilstantį darbą per kelioliką iš eilės metų, šis parengimas įvyks 9-tą dieną vasario, tai yra šeštadienį. Abu parengimai įvyks Kultūriname Centre.

Laivas S. S. President Arthur, kuris pribuvo 22 d. gruodžio į Jersey City priplaukė, paskelbė, kad vežama monė iš Afrikos pabėgo iš narvo ir slapstosi laive. Laivo įgula dėjo visas pastangas jos sugavimui, tačiau nepavyko. Pakviesti iš parkų žvėrių prižiūrėtojai, kad jie savo patyrimus suteiktų monėi sugavimui. Jie pranešė monkei bananų. Jie duoną ir bananus sumerkė į degtinę, kad monkė maistą suvalgius pasigerty ir būtų galima ją sugauti. Tačiau monkė gudri, prisistotino

ir slapstosi inžinų skyriuje. Jie per kelias dienas nedavė monkei maisto ir manė, kad ji išalkus — pati n a r v a n j e i s, kuriame jai maisto buvo įdėta. Bet monkė nealkana ir jų spąstams nepasiduoda. Tad laivo kapitonas mano, kad yra laive slapukas, kuris monkė maitina.

Naujų metų belaukiant tik per plauką būtų ištikusi nelaimė drg. Churlį. Sulaukus naujų metų ir esant pas juos svečiui iš Jersey City A. Žavišui, Churlis jį vežė namo. Ir kitas karas, atriedas prieš jį, būtų tiesiai smogęs Churlio karui. Tik ačiu Churlio susivokimui pasukti savo karą į šalį, kad išvengtų nelaimės. Drg. Churlis gyvena Elizabethporte.

Piliėtis.

Elizabeth, N. J.

Nužudytas unijos vadas

Sausio 3 d. mažam restoranam Fram and Tom Lunchroom, po 269 Morris Ave., kuriame daugiausiai susirenka lokalo 18-to AFL Bricklayers and Plasterers unijos nariai (mat, viršuje to restorano randasi minėto lokalo raštinė), prie daugelio lokalo nusteibintų narių, Lawrence Appel (pramintas Liberty Bell), atėjęs prie sėdinčio ir geriančio kavą to paties lokalo biznio agento Albert R. Moy, 32 kalibro revolveriu paleido keletą šūvių tiesiai į širdį.

Kol nugąsdinti to fatališko įvykio restorano tarnautojai ir lankytojai atsipeikėjo, žudikas L. Appel paleido sau kulka iš to pat revolverio buron ir pirm netekimo sąmonės, pribuvusiai policijai nebūbai aiškiai pramurmėjo, kad

tą nelemtą žygi atlikęs dėlei \$45 skolos.

Kadangi prie to 18-to lokalo Bricklayers and Plasterers unijos užmušto biznio agento Albert Moy rasta kišeniųje \$1,061, tai policija mano, kad Lawrence Appel, irgi to lokalo narys, tą fatališką žygi atliko dėl skirimo darbo sąlygų.

Velionis gal būtų išlikęs gyvas, jei dieną anksčiau būtų vykęs Floridon del poilsio, kaip planavo, del priežasties širdies negalavimo.

Žudikas Lawrence Appel dar jaunas būdamas atvyko šion šalin iš Lenkijos ir išgyveno Elizabeth 40 metų. Su lyg jo sandarbininku, visą laiką buvo tykus žmogus. Buvo bė žado 30 val. po šovimo, mirė St. Elizabeth Hospital.

Mūsų ligoniai

Neseniai pranešta Laisvėje, kad mūsų geras draugas Pranas Šiaulis susirgo, o vakar penktadienį būnant vienoj įstaigoj sužinojau, kad nugabentas ligonbutin trūkusių apendiksų Petras Poškus. Kadangi Petras Poškus dirba Newark, tai ir nugabentas į Newarko ligonbutį American Legion Hospital. Linkiu ablem pasveikti.

Atitaisau klaidą

Mano rašytoj korespondencijoj apie A. Stripeikos surpizo parę Laisvėje No. 252 įvyko keletas klaidų.

Rašyta, kad prie alaus tarnavo J. Karalius, o ištikrųjų tarnavo J. Kirslis. O drabužių prižiūrėtojas visai neminėta vardas, o juomi buvo darbštus Albert Makutenas. Atsiprašau!

Elizabethietis

Ar jau žinote, kad Laisvės banketas bus sausio-Jan. 27, 1952, Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

So. Boston, Mass.

Visus Bostono apylinkės lietuvius kviečiame į malonų pasilinksminimą, kuris įvyks

Sausio-January 20, 1952

Tai bus visos šios apylinkės

BANKETAS

su gražia dainų programa

PARAMAI DIENRAŠČIO LAISVĖS

Salė --- 318 Broadway

So. Boston, Mass.

KALAKUTIENOS VAKARIENĖ

su visokiais prieskoniais

Pradžia 5 valandą vakare

Skaitlingai dalyvaukime šiame gražiam

parengime paramai dienraščio Laisvės.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110.

Ivairios Žinios

Ispanų emigrantai kovoja už taiką

MONTEVIDEO, spal. 25 d. — Kaip praneša ispanų emigrantų Urugvajuje leidžiamas laikraštis "Espanja Demokratika," lapkričio 24 d., Meksikoj įvykis ispanų taikos šalininkų kongresas.

Kongresas vyks kovos už taiką ir Ispanijos išgelbėjimą iš frankistinio režimo bei iš amerikinio imperializmo šūkiu. Ryšium su tuo ispanų kovos už taiką komisija, vadovaujanti ispanų taikos šalininkų judėjimui Urugvajuje, nusiuntė sveikinimą kongresui. Sveikinime, be kitko, sakoma: "Ispanų kovos už taiką komisija Urugvajuje 56 tūkstančių ispanų, pasirašiusių Urugvajuje Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimąsi dėl Taikos Pakto sudarymo tarp penkių didžiųjų valstybių, vardu sveikina kongresą bei laimėjimus, kuriuos pasiekė mūsų tėvynainiai Meksikoje vystant judėjimą taikai ginti, ir reiškia savo pasirošimą dar plačiau išvystyti kovą ginti taiką, kuriai kongreso nutarimai neabejotinai reikš nepaprastai vertingą pagalbą. Jie taip pat suteiks paramą ispanų tautai jos kovoje prieš karo kurstytojus, už Ispanijos nepriklausomybę ir lauk amerikiečius iš Ispanijos!"

Laikraščio duomenimis, įvairūs ispanų emigracijos Urugvajuje atstovai siunčia kongreso organizatoriams laiškus ir telegramas, kuriuose pareiškia apie tai, kad jie remia kongresą. Antai, pavyzdžiui, laiške, kurį nusiuntė 40 ispanų — Montevideo nusto darbininkų, sakoma: "Mes skiriame daug reikšmės šiam kongresui, nes jis suteiks didžiulę pagalbą Ispanijos, mūsų puikiosios tėvynės, kurią frankistai pardavė amerikiniams karo kurstytojams, išgelbėjimo reikale."

Lenkijoje įvykdytas 1951 metų III ketvirčio liaudies ūkio planas

VARSUVA, spal. 25 d. — Lenkijos ekonominio planavimo valstybinė komisija paskelbė pranešimą apie liaudies ūkio plano vykdymo per 1951 metų III ketvirtį rezultatus.

Pranešime sakoma, kad 1951 metų trečiajame ketvirtyje toliau buvo vystomas liaudies ūkis, padidėjo pramoninės produkcijos apimtys ir darbo našumas žmonėse.

Per 1951 metų 9 mėnesius investicijos į kapitalinę statybą liaudies ūkyje padidėjo, palyginti su atitinkamu praeitų metų laikotarpiu 54 procentais.

Atiduota eksploatuoti eilė pramoninių objektų, gyvenamųjų namų ir visuomeninių pastatų.

Pranešime pažymima, kad kai kurios pramonės šakos nepilnutinai įvykdė III ketvirčio planą.

RADIO CITY MUSIC HALL
CECIL B. DeMILLE'S
"THE GREATEST SHOW ON EARTH"
Color by TECHNICOLOR
PLUS SPECTACULAR STAGE PRESENTATION

New Yorko ir Apsielinkės Žinios

Devyniolika šeimų šalina iš buto New Yorke

Nuomą jų apmokėta. Daugelis jų kaimynų reikalauja neatimti nuo jų butą. Susiedija su juo.

Tačiau Metropolitan Life Insurance Co. nori juos pašalinti iš savo valdomo Stuyvesant Town projekto. Teisėjas firmai pritarė, tai padaryti leido. O miesto vyriausias teismas uždėjo patvirtinančią antspaudą atsakymu peragrūnėti nuomininkų apeliaciją.

Tai už ką juos šalina iš buto? — klausinėja žmonės. Jų visas "baisus prasikaltimas" tame, kad jie reikalauja į projektą įleisti visus galinčius ten nuomotis butą, nežiūrint jų rasinės ar tautinės kilmės ar religijos. Tos 19 šeimų vadovavo kovai už teisę kiekvienam žmogui gauti butą.

Pats didžiausias "griekas" jiems priskaitomas tas, kad kai kurios šeimos laikinai priglaudė savo bute savo draugus negrus 1950 metų kovo mėnesį, kuomet aršūs gaisras Harleme paliko daugybę šeimų benamiais ir valdžia pasakė negalinti toms benamėms šeimoms pagelbėti, nes stoka namų.

Negrus priėmusias šeimas kompanija pradėjo persekioti. Kitos stovo jas užtarti, padėti kovoje. Teisminė kova tęsiasi per metus ir pusę. Anksti sausio 8-tos rytą miesto maršalas įteikė šeimoms pašalinimo iš buto įsakus (warrantus). Evičija žada vykdyti sausio 17-tą.

Kas tie šalinamieji iš buto? — Septyniolika yra Antrojo Pasaulinio Karo veteranai, kurie karo prieš fašizmą ugninyse, kraujo mišinyje su purvu, įsitikinę jog draugas negras yra lygiai su baltuoju brangus draugas, o baltasis priešas liekasi priešu. Trys tu veteranų yra apdovanoti pažymiais už didvyriškumą kare.

Suaukojo tūkstančius dolerių apsigynimui

Susirinkę į St. Nicholas Areną sausio 4-tą įvykusiame masiniame mitinge newyorchiečiai suaukojo \$3,486 persekiojamiems darbininkų vadams apginti.

Mitingą šaukė persekiojamiesiems ginti komitetas kaip mobilizaciją darbui už atšaukimą Smith įstato, kuriuo einant jau kelios dešimtys čiagimū darbininkų vadų yra teisiami, o sveturgimiai persekijami deportavimu.

Mitinge sudėtoji suma yra stambi, aktyvi, todėl, kad daugelis organizacijų jau pirma buvo sukėlusios pinigų — pasimotam sukelti \$250,000 fondui.

"Lietuviai, teko girdėti, irgi darbuojasi, nori įdėti atitinkamą įnašą darbui už atšaukimą to įstato, kuriuo einant persekiojami sveturgimiai, tarpe jų ir lietuviai. Tam fondui grupė brooklyniečių jau suteikė šimtą. Bent pora jau įteikė po \$20. Kiti prisideda po mažiau, kiekvienas pagal savo supratimą reikalo ir išgalę.

Lietuviai darbininkai kalba: "Jeigu mes leistume ant fašistinio kryžiaus prikalti darbininkų vadus komunistus ir progresyvius vien tik dėl to, kad milijonierių pastatyti valdininkai sako, kad jų darbininkų vadų mintys esančios blogos, tai kur užtikrinimas, kad ir mūsų mintis nepaskaitys tokiomis pat blogomis jeigu mums teks išeiti į streiką už didesnę kšnij duonos." T. as.

Unijistai reikalauja pagerinti nedarbo apdraudos įstatą

Sausio 29-tą unijistų delegacija iš visos New Yorko valstybės keliaus į Albany reikalauti, kad Seimelis atšauktų Hughes-Brees įstatą. Tasai įstatas yra žalingas bedarbiams. Juomi einant nedarbo apdraudos išmokėjimas sudarytas taip, kad juo daugiau darbininkas nukentėja nuo nedarbo, tuo mažiau jis tegaus paramos iš nedarbo fondo.

Dėl to įstato susidarys sunkumų ir mažųjų šapų bei įstaigėlių savininkams. Ilgesnius nedarbo sezonus turinčiose šapose geri mechanikai nemorės dirbti.

United Labor Action Komitetas pasamdė specialų traukinį, kuriuo kelioms kainuos \$8 (round trip). Ragina organizacijas tuojau užregistruoti savo delegacijas komiteto raštineje, 210 W. 50th St., New Yorke.

Liberty Auditorijoje

Linksmindamiesi sutinkant Naujus Metus, Auditorijos prieteliai sakė:

"Visi gauna dovanas šventėmis, o Lietuvių Kultūrinis Centras, tarsi būtų koks našlaitis, nesigirdi, kad būtų buvęs apdovanotas."

Ir sujudo jie tarpusavyje tartis. Pasėkos buvo tokios: Kazlauskų-Lisajų stalo svečiai atsiuntė \$22.50 dovanų.

Sprainių stalas — \$4. Viktorija Balkus dovanavo iš naujų vilnonių gabaliukų pasiuvusi blanketą, o svečiai ji nupirko už \$19.75.

Tačiau, dovanos nepasibaigė šventėmis. J. Marcinkevičius iš Harrison, N. J., atvykdamas pamatyti Lietuvių Liaudies Teatro statomą dramą "Klasta ir Meilė" atvežė padovanoti Auditorijos virtuvei didelį peilį mėsa ir duonai piauštyti. Iš to pat miesto draugė dovanavo gražią statiesę.

Namo kaiminka M. kuri dažnai atvyksta į kultūrinius popiečius ir pramogas, vėl atvyko nešina pundelių abrušiukų ir kitų baltinių indams šluostyti ir plauti. Ar.

Cornel Wilde ir Betty Hutton filmoje "The Greatest Show On Earth," dabar rodoma Radio City Music Hall.

Darbiečiai pasiūlė įstatams leisti programą

Vito Marcantonio, Amerikcan Labor Party pirmininkas New Yorko valstijoje pasiūlė įstatymdavystei programą, kurią išsiuntinėjo visiems valstijos Seimelio nariams (assemblymanams ir senatoriams). Greta kitko, reikalauja:

Atšaukti Hughes-Brees įstatą.

Atmesti 15 centų fėrą.

Isakyti piliečių renkama, o ne valdininkų skiriamą New Yorko Miesto švietimo Tarybą.

Teisingo butams išnuomoti įstatą.

Uždrausti skelbti pašalpagyvius vardus.

Valstybinės kainų kontrolės. Valstybėje minimum mokestis už darbą turi būti ne mažiau \$1 už valandą.

Kad Seimelis paragintų prezidentą Trumaną tuojau sustabdyti Floridoje terorą prieš negrus, daužymą sinagogų ir žalojimą katalikų bažnyčių.

Taipgi partijos sekretorius Arthur Schutzer kreipėsi į gubernatorių Dewey, kad jisai vadovautųs demokratiniu paskyrimu pareigūnų, paskiriant ir negrus atsakingoms pareigoms. Ir kad sustabdytų diskriminacinį perdalinimą distriktų, kuriuo atimama žmonėms teisė įsirengti savo atstovus. Taip pat, kad tokių visuomeniniai svarbių klausimų svarstyme būtų leista ir piliečiams pasisakyti. O tai reiškia, kad turėtų būti šaukiami vieši posėdžiai ir pakankamai anksti paskelbiami, kad organizacijos ir atskiri piliečiai turėtų progą paskirti savo atstovus ir tiems posėdžiams pasirošti.

Taip pradeda Naujuosius Metus, prezidentinių rinkimų metu, darbo žmonių ir liaudies partija, ALP. D-tis.

Atsargos!

Valdinė įždinė praneša, kad New Yorke paskleista dar viena nauja rūšis falsyvių dešimtdolierių. Naujojoje esąs tiktai labai nežymus vietas skirtumėlis paraše tarp tikrosios ir falsyvosios.

Nauja falsyvoji padaryta taip, kaip išleistoji 1950 metais. Jos kairėje pusėje, apačioje, esantis Georgia Neese Clarke parašas esąs biskel skirtingas nuo tikrosios.

Pasveikino su naujais metais

Brooklynietis Petras Poškaitis pasveikino Laisvę su naujais metais, įteikdamas jai \$10 dovaną.

Tai jis padarė Lietuvių Liaudies Teatro spektaklyje, kuriame buvo suvaidinta "Klasta ir Meilė."

Petras Poškaitis nuolat pamaria dienraštį dovanomis.

Darbininkų laikraštis džiaugiasi parama

Angliškas darbininkų dienraštis Daily Worker buvo atsisaukęs į skaitytojus ir prietelius sukelti aukomis \$25,000 fondą, kaip būtina išlaikymui. Bet šiomis dienomis skelbė jau gavęs \$28,000 ir aukos vis dar tęsėsi.

Greta uolius gynimo artimiausių kasdieninių darbininkų reikalų šapose, laikraštis visuomet stipriai kalba už taiką. Tad parama laikraščiai jo skaitytojais sykiu pareiškia ir savo sentimentą už taiką.

Patraukė teisman už nušovimą vyro

Brooklynietė Mrs. Fannie Graber, 32 metų, pagimdė keturis kūdikius. Visi keturi bendrai svėrė veik 16 svary. Mažiausias buvo 3 svary ir 4 uncijų, didžiausias 4 svary ir 3 ir pusės uncijų. Trys yra mergaitės, vienas berniukas.

Graberiai jau turėjo tris kūdikius, tad susirūpinę, kur gaus butą padidėjusiai šeimai. Finansiskai, sakoma, išgyvensia, nes turi degtinių parduotuvę. O po paskilimo gausia šeima biznis jų įstaigėje, 24 Howard Ave., staiga pagerėjęs. Užeinantieji pasveikinti ką nors ir nusipirko. Pradėjo ateiti ir dovanos.

Brooklynietė Mrs. Fannie Graber, 32 metų, pagimdė keturis kūdikius. Visi keturi bendrai svėrė veik 16 svary. Mažiausias buvo 3 svary ir 4 uncijų, didžiausias 4 svary ir 3 ir pusės uncijų. Trys yra mergaitės, vienas berniukas.

Atsargos!

Valdinė įždinė praneša, kad New Yorke paskleista dar viena nauja rūšis falsyvių dešimtdolierių. Naujojoje esąs tiktai labai nežymus vietas skirtumėlis paraše tarp tikrosios ir falsyvosios.

Nauja falsyvoji padaryta taip, kaip išleistoji 1950 metais. Jos kairėje pusėje, apačioje, esantis Georgia Neese Clarke parašas esąs biskel skirtingas nuo tikrosios.

Operos "Birutė" Vaidiloms

Sausio 13-tą, sekmadienį, 10 valandą, prašau pribūti tėvūną, Birutę, brolius ir kryžiuočius. O visi kiti pribūkite 1 val. po pietų. Prašau pribūti paskirtu laiku.

Filmininkas Jurgis Klimas.

Dainininkė Linda Lombard apsisakė policijai, kad jai išvykus į Floridą medaus mėnesiui vagys atplėšė langą ir išnešė jos brangumynus.

Laikraštinkas kalbės apie įvykius Floridoje

Darbininkų laikraščio Daily Worker rašytojas Joseph North buvo nuvykęs Floridon vicoje pamatyti sąlygas, kuriose tapo reakcininkų nužudytas negrams ir visai liaudžiai teisių gynėjas — vadas Harry T. Moore ir jo žmona.

North dalyvavo jų abiejų šermentyse ir laidotuvsė, lankėsi kaimynų ir kitų negrų ir baltųjų žmonių namuose, kalbėjosi su jais. Ir jisai pažadėjo visą tai raportuoti spaudos laisvei ginti ruošiamame masiniame mitinge sausio 17-tos vakarą, Manhattan Center, 34th St. ir 8th Ave., New Yorke.

Brooklyne gimė ketveriukai

Brooklynietė Mrs. Fannie Graber, 32 metų, pagimdė keturis kūdikius. Visi keturi bendrai svėrė veik 16 svary. Mažiausias buvo 3 svary ir 4 uncijų, didžiausias 4 svary ir 3 ir pusės uncijų. Trys yra mergaitės, vienas berniukas.

Graberiai jau turėjo tris kūdikius, tad susirūpinę, kur gaus butą padidėjusiai šeimai. Finansiskai, sakoma, išgyvensia, nes turi degtinių parduotuvę. O po paskilimo gausia šeima biznis jų įstaigėje, 24 Howard Ave., staiga pagerėjęs. Užeinantieji pasveikinti ką nors ir nusipirko. Pradėjo ateiti ir dovanos.

Brooklynietė Mrs. Fannie Graber, 32 metų, pagimdė keturis kūdikius. Visi keturi bendrai svėrė veik 16 svary. Mažiausias buvo 3 svary ir 4 uncijų, didžiausias 4 svary ir 3 ir pusės uncijų. Trys yra mergaitės, vienas berniukas.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.
Receptų specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

PETRAS KAPISKAS IR VINCAS SODAITIS

Pertvarkė ir pagerino savo BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

EGZAMINUOJAM AKIS RASOME RECEPTUS DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

TONY'S BARBER SHOP

UP-TO-DATE
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gera! Patyrę Barberiai

6 pusl.—Laisvė (Liberty)—Penktadien., Sausio-Jan, 11, 1952

Gandai apie Vengrijos pinigų nupigimą

Budapest, Vengrija. — Vengrijos valdžia kaltina anglus-amerikonus, kad jie tyčia paskleidė gandus, kad bus smarkiai nupiginti Vengrijos pinigai.

Pabūge pinigų nūpuolimo, todėl daugelis vengrų metėsi į krautuves pirkti, "kas tiktai papuolė."

Aido Choras

Reguliarės Aido Choro pamokos įvyks šį penktadienį, Music Room, Prasidės lygiai 8 val. Visi nariai ir susidomėjusieji dainavimu prašomi dalyvauti.

PRANESIMAI BOSTONO APLINKAI

Svarbus Pranešimas. ALDLD 7-to Apskričio Komiteto posėdis įvyks sekmadienį, sausio 20 d., 12:30 po pietų, 318 Broadway, So. Boston, Mass. Visi Apskričio Valdybą prašome dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėti, kuriuos metinė konf. pavedė dėl naujo komiteto atidėti. — J. Jaskevičius, 7-to Apsk. Sekr. (9-11)

MONTELLO, MASS.

Motery Apšvietos Klubas rengia įvairių valgių ir kugelio vakarienę. Bus kavos ir pyragų. Po vakarienės bus šokiai, įvyks šeštadienį, sausio (Jan.) 12 d., pradžia 7:30 val. vakare, Liet. Tautiško Namų žemutinėje svetainėje, North Main St. ir Vine St. Įžanga tik 75c asmeniui. Kviečiame visus iš visos apylinkės atsilankyti, būsite gerai pavalinti ir galėsite smagiai pasišokti, grieziant gerai muzikal. — Rengimo komisija. (7-8)

Automobilių Technikos MOKYKLA

Ismokome Mechaniku ir Chauffeur'iu
Baigus mokyklą išduodame diplomą, padedame gauti vairuotojo laisvius. Pamokos dienomis ir vakarais. Mokykla atdara kasdien. Aikštimai lietuvių ir anglų kalbomis.
Direktorius
L. TICHIKAVICIUS
Metropolitan Auto School
155 Second Ave., New York City
Tel. GRamercy 7-8951

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6888
VALANDOS:
9-12 ryte; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta